

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS IR MERO 2009 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2010 m. balandžio 29 d. Nr. K-97
Alytus

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 12 straipsnio 2 dalimi, 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir atsižvelgdama į Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2008-12-30 sprendimu Nr. K-315 patvirtinto Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 10, 231 ir 247 punktus, Alytaus rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Alytaus rajono savivaldybės tarybos ir mero 2009 metų veiklos ataskaitą (pridedama) ir teikti ją savivaldybės gyventojams.
2. Pavesti savivaldybės administracijos direktoriui paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka sprendimo 1 punkte nurodytą ataskaitą.

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas

**ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS IR MERO 2009 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA**

TURINYS

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA.....	1
SPRENDIMAS.....	1
DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS IR MERO 2009 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS.....	1
Alytus.....	1

IŽANGA

Gyventojų skaičius 2009 m. sausio 1 d. rajone 30 914, t. y. 159 mažiau nei 2008 m. 2009 m. gimė 68 vaikais daugiau, mirė 82 žmonėmis mažiau nei 2008m.

Tarybos veikla 2009 m.

- Įvyko 13 Alytaus rajono savivaldybės posėdžių.
- Tarybos narių posėdžių lankomumas 93 %.
- Priimti 447 sprendimai.
- Iš viso surengtas 71 komitetų posėdis, kuriuose nagrinėti 993 klausimai.
- Daugiausia posėdžių surengė Komunalinio ūkio plėtros ir aplinkos apsaugos komitetas - 12 kartų, analizavo 201 sprendimų projektą.

Alytaus rajono savivaldybei 2009 metai, kaip ir visai valstybei, buvo nelengvi. Suplanuotą biudžetą reikėjo tikslinti du kartus, mažinant numatytas išlaidas. Patikslintas 2009 m. savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas iš dalies įvykdytas. Deja, savarankiškosios funkcijos vykdyti negauta beveik 4 mln. Lt bendrosios dotacijos kompensacijų iš valstybės.

Praėjusiais metais iš savivaldybės darbuotojų, tarybos narių sudaryta įmonių veiklos tobulinimo ir biudžeto išlaidų mažinimo priemonių nustatymo komisija. Privalėjome sumažinti asignavimų valdytojams skirtas lėšas, taip pat savivaldybės administracijos išlaidas. Sumažiname darbo krūvius bibliotekininkams, kai kuriems mokyklų ir kultūros centrų darbuotojams. Rekomenduota savivaldybės įstaigoms bei administracijai taupant darbo mokes fondą pasinaudoti nemokamomis atostogomis. Suprasdami esamą situaciją, darbuotojai naudojami šia rekomendacija. Be to, peržiūrėjome planuotas 2009 m. išlaidas ir mažiname lėšas kai kurioms reikmėms, prekėms ir paslaugoms. Vykdamas savivaldybės tarybos rekomendacijas sutaupyta daugiau kaip 1 mln. Lt. Iš viso savivaldybė tikslindama 2009 metų biudžetą savarankiškoms funkcijoms vykdyti sumažino išlaidas 4 mln. 160 tūkst. Lt. Metus baigėme neturėdami trumpalaikių išsiskolinimų, už paslaugas, šildymą, atlyginimus. Ilgalaikės skolos yra projektams bendrafinansuoti.

Alytaus rajono savivaldybės skolinimosi limitas yra 11,5 mln. Lt. 2009 metais savivaldybė ėmė ilgalaikę paskolą investiciniam projektams finansuoti. Paskolos dydis yra 7 mln. 500 tūkst. Lt su kintama palūkanų norma. Iki 2009 metų pabaigos buvo panaudota tik 2 mln. 433 tūkst. Lt.

Investiciniai Alytaus rajono savivaldybės projektai. Alytaus rajono savivaldybė per 2009 metus investavo į aplinkosaugos, švietimo, sveikatos ir socialinius objektus, viešąją turizmo infrastruktūrą, kelius. Buvo įgyvendinta ir pradėta įgyvendinti daugiau kaip 48 infrastruktūros plėtimo ir gyvenimo kokybės gerinimo investiciniai projektai, kuriems skirta daugiau nei 45 milijonai ES, struktūrinių fondų, tarptautinių programų, valstybės biudžeto lėšų ir daugiau nei 8 milijonai rajono savivaldybės biudžeto lėšų.

- Įgyvendintas vienas iš didžiausių projektų „*Vandentiekio ir buitinės nuotakynės plėtra Simno mieste, Alytaus rajone*“, investicija - 8 mln. 700 tūkst. Lt
- Suprojektuoti nauji Genių ir Kumečių nuotekų tinklai ir valymo įrenginiai.
- Pastatyti objektai: Santaikos ir Norgeliškių gręžiniai, Eičiūnų, Kumečių, Alovės ir Vankiškių gyvenviečių vandens gerinimo įrenginiai ir gręžiniai, Alovės nuotekų tinklų ir mažieji valymo įrenginiai, vandentiekio ir nuotekų tinklų išplėtimas Vytauto/Birutės g. Simno mieste. Pastatytų objektų vertė - apie 1 mln. 140 tūkst. litų.
- Vykdomas projektas „Vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Eičiūnų ir Kumečių kaimuose“, investicija 850 tūkst. 81 Lt.
- Siekiant užtikrinti švarią gyvenamą aplinką, pradėtas įgyvendinti projektas „*Praeities taršos likvidavimas Krokialaukio seniūnijoje*“, ES parama sudaro 399 588 litus, savivaldybės biudžeto lėšos - 70 508 litai.
- Alytaus rajono savivaldybė savo lėšomis vykdė projekto „Daugų miesto vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų plėtos ir nuotekų valyklos rekonstrukcijos“ projektavimo darbus.

Investicijos rajono mokykloms ir sporto aikštynams. Rajone atnaujinamos švietimo įstaigos, gerinama mokymosi aplinka, vykdomi energijos naudojimo efektyvumo projektai.

Įgyvendintas projektas „Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus vidurinės mokyklos energijos vartojimo efektyvumo didinimas“, projekto vertė 2 mln. 441 tūkst. Lt.

Vykdomi:

- Pivašiūnų ir Daugų Vlodo Mirono vidurinių mokyklų energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektai. Daugų vidurinei mokyklai atnaujinti skirta 571 068 litų. Pivašiūnų - 482 517 Lt.
- „Alytaus rajono savivaldybės sporto aikštynų rekonstrukcija ir įrengimas“, atnaujinami sporto aikštynai Krokialaukio, Miroslavo, Butrimonių, Pivašiūnų, Daugų mokyklų, Simno gimnazijos, projekto vertė 2 mln. 704 tūkst. 77 litai.
- „Pasienio jaunimo bendradarbiavimas“, skirtas Simno gimnazijos sporto aikštynų sutvarkymui, projekto vertė 1 mln. 78 tūkst. 894 Lt.

Socialiniai projektai.

Įgyvendinti

- Pagerinta socialinės globos paslaugų kokybė įgyvendinus projektą „Miroslavo globos namų plėtra“, vertė 4 mln. 649 tūkst. Lt.

- Pagerėjo sąlygos medikams ir pacientams įgyvendinus projektą „Poliklinikos pastato Alytuje, Naujoji g. 48, energetinio efektyvumo didinimas“ .
- „Daugų socialinės priežiūros centro įkūrimas“ pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programą, vertė 662,36 tūkst. litų.
- Pastatytas socialinis daugiabutis Pivašiūnuose, projekto vertė 4,5 mln. litų, naujame name apsigyveno 58 asmenų.

Planuojama:

- Neįgaliųjų dienos centro įkūrimas Simne, kuriame bus teikiamos nestacionarios socialinės priežiūros paslaugos neįgaliems asmenims;
- Daugiafunkčių centrų steigimas Punioje ir Krokialaukyje.

Pradėti įgyvendinti ES ir rajono biudžeto lėšomis finansuojami projektai, skirti laisvalaikiui gerinti, turizmui populiarinti.

- „Abipus sienos aktyvaus turizmo paslaugų plėtra Lietuvoje ir Lenkijoje“ (parengta techninė dokumentacija bei pateikta paraiška Daugų irklavimo bazės infrastruktūrai sutvarkyti)
- „Pasienio turizmo plėtra – palikimas ateities kartoms“, investicijos 1 106 629 litai, siekiama sutvarkyti Simno miesto centrinę aikštę ir pritaikyti ją turistams bei vietos gyventojams,
- „Kūrybinės industrijos – Lietuvos ir Lenkijos pasienio regionų darnaus vystymosi galimybės“, investicijos 1 492 334 litai, siekiama padidinti Lietuvos-Lenkijos regiono konkurencingumą investuojant į kultūrinės pasienio infrastruktūros plėtrą, t. y. Giluičio ežero infrastruktūros sutvarkymą.
- Gerinant visuomenės saugumą bei tobulinant rajono ugniagesių kvalifikaciją, pradėtas įgyvendinti projektas „Jungtinė viešųjų priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo paslaugų plėtra“, investicijos 756 915 litų.
- Parengta dokumentacija projektams: „Kompleksinė Daugų miesto plėtra“, vertė 6 mln. 913 tūkst. 770 Lt „Kompleksinė Simno miesto plėtra“, vertė 11,5 mln. Lt. Dauguose planuojama sutvarkyti centrinį miesto parką, Daugų verslo ir technologijų mokyklos salę, kuri bus skirta bendruomenių užimtumui, bei įrengti paplūdimį. Simno mieste bus vykdoma kultūros namų renovacija, parko infrastruktūros įrengimas bei viešųjų erdvių sutvarkymas.
- Skatinant turizmo plėtrą, ES ir biudžeto lėšomis pradėti įgyvendinti projektai „Rekreacinės teritorijos įrengimas Dauguose“ bei „Rekreacinės teritorijos įrengimas Pivašiūnuose“. Investicijos skirtos Pivašiūnuose prie Ilgio bei Dauguose prie Didžiulio ežerų esančių paplūdimių įrengimui ir sutvarkymui.
- „Viešųjų erdvių sutvarkymas Miklusėnų ir Punios kaimuose“, vertė 526 tūkst. 376 Lt.
- „Alytaus rajono trumpalaikio strateginio plėtros plano parengimas“, vertė 62 tūkst. 548 Lt
- „Europos kultūrų bendradarbiavimo stiprinimas išsaugant kultūrinį tapatumą“, vertė – 865 654,94 Lt
- Įgyvendintas „Abipus sienos aktyvaus turizmo paslaugų plėtra Lietuvoje ir Lenkijoje“, investicijos 748 082,78 Lt.
- Pradėti kelio Alovė–Ilgai rekonstrukcijos darbai pagal ES ir rajono biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Alovė – Ilgai rekonstrukcija“, vertė 3 mln. 282 tūkst. 370 litų Parengti dar dviejų vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos darbų techniniai projektai: kelio Pivašiūnai–Eigirdonys ir kelio Nemunaitis–Makniūnai.

- Vietinės reikšmės kelių tinklo ilgis Alytaus rajono savivaldybėje daugiau kaip 1 116 kilometrų. Kelių su asfaltbetonio danga ilgis 131,236 kilometro, su žvyro dangą 981,790 kilometro.

Smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas. Įgyvendinant 2009 metais Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programą, kurios pagrindinis uždavinys – gerinti verslo aplinką, skatinti naujų darbo vietų steigimą, remti smulkaus ir vidutinio verslo įmones, buvo numatyta panaudoti 65 000 litų, panaudota 24 655 litai. Alytaus rajono savivaldybės iniciatyva įvyko konferencija „Alytaus rajono įmonių konkurencingumo vystymas, pritraukiant ES SF paramą 2007-2013 m. laikotarpiu“, kurioje verslininkai supažindinti su paramos gavimo galimybėmis iš įvairių Europos Sąjungos, Valstybės, Savivaldybės fondų. Konferencijoje dalyvavo beveik 100 įvairių rajono ir miesto įmonių vadovų ir atstovų.

Nuo 2009 m. spalio mėnesio lankomos rajone veikiančiose įmonės. Susitikimai su verslininkais naudingi, nes tiesiogiai iš jų išgirstamos verslo sėkmės ir problemos, situacijos vertinimas. Apsilankyta 19 veikiančių uždarytų akcinių bendrovių bei individualių įmonių Alovės, Butrimonių, Punios ir Daugų seniūnijose.

Viešieji darbai. 2009 m. savivaldybei darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui buvo skirta 202,3 tūkst. litų. Jeigu ankstesniais metais seniūnijose įdarbinti bedarbiai keldavo tam tikrų rūpesčių, tai 2009 metais laikinas darbo vietas brangino, dirbo noriai ir sąžiningai. 2009 m. rajone viešuosius darbus dirbo 166 bedarbiai.

Savivaldybės taryba 2009 m. nusprendė darbingus socialinės piniginės paramos gavėjus pasitelkti visuomenei naudingiems darbams atlikti. Ne visi seniūnai vykdė tarybos sprendimą ir organizavo visuomenei naudingų darbų atlikimą. Į tai buvo atkreiptas dėmesys, seniūnams skirtos nuobaudos. 2009 m. visuomenei naudingus darbus dirbo 248 asmenys. Gyventojai tvarkė aplinką, teikė pagalbą senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims, atliko kitus visuomenei naudingus darbus.

Socialinė apsauga. Poreikis socialinei paramai rajone nuolat auga. Atitinkamai didėja ir socialinei paramai skiriamų lėšų apimtis. 2009 m. socialinė parama suteikta 22 497 asmenims, išlaidos socialinei paramai – 22 mln. litų. Lyginant su 2008 m. išlaidos padidėjo 4,5 mln. litų.

Parama studentams. Nors metai savivaldybei finansiškai buvo sunkūs, finansiškai buvo paremti gerai besimokantys rajono studentai. Vadovaujantis savivaldybės tarybos patvirtintais Alytaus rajono studijų rėmimo fondo nuostatais, parama buvo skirta 18–kai aukštosiose mokyklose studijuojančių jaunuolių, iš jų 1 studentei parama suteikta savivaldybės tarybos sprendimu išimties tvarka. Iš viso studentams išmokėta 23 tūkst. 400 litų.

Sveikatos apsauga. 2009 m. tęsė veiklą 3 savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigos - PSPC, GMP stotis, Miroslavo ambulatorija, 1 privati klinika UAB “Disolis”.

PSPC pradėjo vykdyti dvi ES finansuojamos programas:

- „Palaikomojo gydymo ir slaugos stacionariųjų paslaugų plėtra Alytaus rajone“ bei darbuotojų kvalifikacijos kėlimo;
- pradėta teikti ambulatorinė paliatyvioji pagalba suaugusiems ir vaikams bei stacionarinė paliatyvioji medicinos pagalba Daugų ligoninėje.

Į GMP stotį 2009 m. kreipėsi 15 626 asmenys: suteikta medicininė pagalba 14 837 asmenims (34 proc. visų iškvietimų buvo rajone).

VšĮ Alytaus rajono pirminis sveikatos priežiūros centras 2009 metais dirbo pelningai, finansinių metų veiklos rezultatas – 62135 Lt pelno. 2009 metais pradėtos vykdyti dvi Europos Sąjungos finansuojamos programos: „Palaikomojo gydymo ir slaugos stacionariųjų paslaugų plėtra Alytaus rajone“ bei kartu su VšĮ Alytaus poliklinika vykdoma darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programa. Tai leis 2010 metais iš esmės pagerinti teikiamų paslaugų kokybę Daugų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje ir pakelti darbuotojų profesinę kvalifikaciją.

2009 metais prie įstaigos prisirašiusiems gyventojams buvo pradėta teikti ambulatorinę paliatyvioji pagalba suaugusiems ir vaikams bei stacionarinė paliatyvioji medicinos pagalba Daugų ligoninėje.

Savivaldybė vykdo rajono gyventojų sveikatinimo programas. Buvo skirtas finansavimas programoms, kurias vykdant siekiama užkirsti kelią žalingiems įpročiams, ugdyti sveiką mitybą, skatinti fizinį aktyvumą, gerinti psichinę sveikatą. Vykdoma ligų profilaktika. Šia linkme aktyviai dirba Alytaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Išskirtinis šios įstaigos vykdytas projektas - „Keliojačios sveikatos palapinės“. Alytaus rajono savivaldybė visuomenės sveikatos biurui skyrė 68 tūkst. litų.

Kelerius metus skiriame lėšų tuberkuliozės profilaktikai. Alytaus rajone susirgimų ir sergančiųjų tuberkulioze sumažėjo. Pernai šia pavojinga liga susirgo dvigubai mažiau rajono gyventojų nei 2008 metais ir 10–čia mažiau nei prieš dvejus metus. 2007 metais naujai susirgusiųjų aktyvia tuberkulioze buvo 17, 2008 metais – 14, o 2009 metais – 7 asmenys. Iš viso sergančiųjų aktyvia tuberkuliozės forma 2007 metais buvo 29, 2008 – 22, 2009 – 15 ligonių. Lėšų tuberkuliozės profilaktikai būtina skirti ir ateityje.

Švietimas.

- 2009-2010 mokslo metų Alytaus rajono bendrojo lavinimo mokyklose buvo 2 719 mokinių iš jų 158 priešmokyklinukai.
- Švietimo srityje įvyko permainų priėmus sprendimą likviduoti sporto centrą, siekiant pagerinti kūno kultūros ir sporto prieinamumą rajono gyventojams bei racionaliau panaudoti turimą turtą ir lėšas, skirtas sporto politikai formuoti Alytaus rajone. Neformalųjį moksleivių sportinį ugdymą tęsia biudžetinė įstaiga Alytaus rajono meno ir sporto mokykla. Dėl šios reformos savivaldybė sutaupė beveik pusę milijono litų. 2009 m. biudžete buvo planuota Sporto centrui ir Meno mokyklai 1 mln. 490 tūkst. Lt ir sporto programai 10 tūkst. Lt. Tų pačių paslaugų teikimui užtikrinti 2010 metų biudžete numatyta 1 mln. 42 tūkst. Lt, tarp jų sporto programai – 100 tūkst. Lt. Alytaus rajono meno ir sporto mokyklą 2009 metų pabaigoje lankė 284 meninės ir sportinės krypties mokiniai.
- 2009 metų pabaigoje nemokamai buvo maitinami 1 704 mokiniai. Tai sudarė 59 proc. viso rajono mokinių.
- Iš Švietimo ir mokslo ministerijos buvo gautas mokyklinis autobusas, paskirtas Ūdrijos pagrindinei mokyklai. Alytaus rajono savivaldybės mokyklos turi 21 mokyklinį autobusą.
- 2009 metais į mokyklas buvo pavežami 1 622 mokiniai: 535 maršrutiniais, 1022 mokykliniais autobusais, 65 kitais vežiojimo būdais.
- Lietuvos 1000-mečio proga padėkos raštais ir 1000 litų premijomis apdovanoti tris rajono abiturientai už labai gerus mokymosi rezultatus, aktyvią veiklą mokyklos gyvenime.

Kultūra.

- Kultūros paslaugoms bei programoms skirta 3 mln. 726 tūkst. 300 Lt, tai yra 5,3 proc. viso savivaldybės biudžeto.
- Veiklą vykdė Daugų ir Simno kultūros centrai.
- Suorganizuoti 25 rajoniniai renginiai.
- Didelis dėmesys skirtas Lietuvos 1000-mečiui paminėti.

- Dainų šventėje „Amžių sutartinė“ Vilniuje dalyvavo 10 Alytaus rajono meno kolektyvų, 162 dalyviai.

Neatsisakyta tradicinių renginių, jiems organizuoti surasti rėmėjai, panaudoti visi turimi žmoniškieji resursai. Paminėtas Butrimonių 310–ies metų jubiliejus, suorganizuotas renginys „1000 širdelių Lietuvai“ Miroslave, pilietinė akcija „Išsaugokime Lietuvos kultūros paveldą ateinančioms kartoms“ (skirta rajono kultūros paveldo objektams tvarkyti), medžių alėjos sodinimo akcija Simne, lelijų sodinimo akcija „1000 lelijų Alytaus rajonui“.

Vykdamas ES finansuojamą projektą „**Europos kultūrų bendradarbiavimo stiprinimas išsaugant kultūrinį tapatumą**“, suorganizuoti renginiai „Senovės amatų diena Dauguose“, Alytaus rajono ir Punsko krašto dainų konkursas „Dainuoju Lietuvai-2009“ mero didžiajam prizui laimėti.

Įvairūs tradiciniai renginiai stiprina ryšį su gyventojais, be to pasiteisino ir nauji projektai.

- Šeimos dienos minėjimas gegužės 15 d., aplankytos daugiavaikės šeimos, įteiktos mero padėkos,
- Pirmą kartą seniūnijose pagerbti pagyvenę žmonės, minit pagyvenusių žmonių dieną
- Pasveikintos šeimos, kurioms gimė vaikai, Lietuvai minint 1000-metį.
- Savivaldybės iniciatyva paminėta Lietuvos karių diena, kuriai skirtas minėjimas vyko Dauguose.

Paveldas

- Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios restauravimo darbams savivaldybė skyrė 30 tūkst. Lt, valstybė – 224 tūkst. Lt.
- Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčios interjero restauravimo darbams savivaldybė skyrė 29 tūkst. Lt., valstybė – apie 900 tūkst. Lt.
- Mečetės Raižiuose stogo nudažymui savivaldybė skyrė 10 tūkst. Lt.

Žemės ūkis rajone. Alytaus rajone įregistruoti 3139 ūkininkų ūkiai, kurie valdo 24836 ha žemės plotą Vidutinis ūkininko ūkio dydis 7,91 ha žemės. Lyginant su 2008 metais, žemės ūkio valdų skaičius rajone sumažėjo 1438 vnt. Šis mažėjimas siejamas su ūkininkų ankstyvu pasitraukimu iš prekinės žemės ūkio gamybos ir žemės ūkio valdų sujungimu. 2009 m. buvo įregistruoti/atnaujinti 6365 žemės ūkio ir kaimo valdų registracijos duomenys.

- Deklaruojamų pasėlių laukai elektroniniu būdu įbraižyta 58,2 proc. (2008 m. įbraižyta 11,8 proc.).
- Padaugėjo žemdirbių, dalyvaujančių Kaimo plėtros 2007-2013 metų programose.

Tiesioginės išmokos:

- 2 704 pieno gamintojams išmokėta 2 mln. 917 tūkst. Lt.
- 5 786 gyvulių augintojams už gyvulius (karves žindenes, ėriavedes, paskerstus bulius, skerdimo išmokos) išmokėta 3 mln. 799 tūkst. 651 Lt.
- 145 bičių laikytojams išmokėta 41 468 Lt.

Melioracija. Alytaus rajono savivaldybė, siekdama pagerinti bendro naudojimo melioracijos infrastruktūros techninę būklę, dalyvauja Kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonėje pagal veiklos sritį „Žemės ūkio vandentvarka“.

- Alytaus rajone yra 42,64 tūkst. ha nusausintų žemių, o bendra melioracijos statinių vertė sudaro 140,7 mln. litų.
- įvykdyti drenažo rinktuvų ir melioracijos griovių rekonstrukcijos projektai Alytaus, Alovės, Krokialaukio ir Miroslovo seniūnijose;
- atlikti Punios seniūnijos melioracijos griovių renovacijos projekto priežiūros darbai;
- pagal žemės naudotojų prašymus atlikti avariniai melioracijos statinių darbai.
- įvykdytas Bendrės upelio baseino melioracijos griovių ir jų statinių rekonstrukcijos projektas, vertė 1,35 mln. litų; kurios 10 % vertės finansavo rajono savivaldybė, 90 % lėšų gauta iš ES struktūrinių fondų.

Valstybės skiriamų lėšų nepakanka išsaugoti esamą melioracijos sistemų būklę, todėl melioracijos įrenginių būklė blogėja ir bendras melioracijos statinių nusidėvėjimas siekia 55,3 proc.

Savivaldybė dalyvauja projekte „Kooperatinių struktūrų kūrimo ir plėtojimo kaimo regionuose skatinimas“, kurio tikslas skatinti ūkininkus ir žemės ūkio įmones burtis į kooperatyvus, perimti Vokietijos ūkininkų kooperacijos patirtį, skleisti reikalingas žinias, gerą patirtį.

Pateikta paramos paraiška Alytaus rajono Peršėkės upelio baseino žemupio dalies melioracijos statinių rekonstrukcijos projektui įgyvendinti.

Rajono bendruomenės.

- Įsteigta Alytaus rajono VVG. 2009 m. sausio 7 d. buvo sušauktas Alytaus rajono vietos veiklos grupės (Alytaus rajono VVG) steigiamasis susirinkimas, kurio metu buvo patvirtinti Alytaus rajono VVG įstatai ir Alytaus rajono VVG valdyba. Alytaus rajono VVG buvo įkurta siekiant sukurti ir įgyvendinti Alytaus rajono kaimo plėtros strategiją pagal LEADER principus. Alytaus rajono vietos veiklos grupė gavo paramą Alytaus rajono kaimo vietovių plėtros strategijos rengimui, paramos suma 68 912 Lt. Parengta kaimo plėtros strategija, pagal kurią rajono bendruomenės iki 2015 metų turės galimybę įsisavinti 9,7 mln. litų ES lėšų.
- Įregistruotos 42 kaimo bendruomenės.

Savivaldybė yra partneris pradėtame įgyvendinti visuomeninės organizacijos „Daugų kraštas“ paprojektis „Daugų bendruomenės iniciatyvos atgaivinant Alytaus krašto senuosius amatus“

Savivaldybė kartu su Pivašiūnų bendruomenės „Pivašiūniškiai“ pateikė finansuoti projektą Lietuvos kaimo plėtros 2007-2010 metų programai „Pivašiūnų amatų centro steigimas bei pritaikymas bendruomenės poreikiams.“

Tarptautinis bendradarbiavimas.

- projektai: gerinama turizmo aplinka, atnaujinami sporto aikštynai, vykdomi jaunimo, mokyklų, kultūros centrų projektai.
- Bendri Lietuvos-Lenkijos projektai vykdyti su Pišo rajono, Olecko, Orżyšo, Krasnapolio, Plaskos savivaldybėmis, Punsko valsčiumi.

- Savivaldybė bendradarbiauja su Lenkijos savivaldybėmis: Sopoto, Pišo, Ostrolenkos, Monki; Rusijos Federacijos Kaliningrado srities Svetlogorsko ir Ozersko savivaldybėmis, Kosovo Respublikos Štime savivaldybe, Ukrainos Irpino savivaldybe, Baltarusijos Voronovo miestu.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Alytaus rajono savivaldybės ir Irpino miesto vykdomojo komiteto. Bendri Lietuvos-Lenkijos projektai vykdyti su Pišo rajono, Olecko, Orżyšo, Krasnapolio, Plaskos savivaldybėmis, Punsko valsčiumi.

Seniūnijų veiklos programa. 2009 metais savivaldybės taryba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas, patvirtino Alytaus rajono savivaldybės seniūnijų veiklos programų sudarymo tvarkos aprašą, nustatantį Alytaus rajono savivaldybės administracijos seniūnijų veiklos programų sudarymo, rengimo, tvirtinimo tvarką, asignavimų paskirstymo kriterijus, seniūnijų veiklos programų vykdymo tvarką, jų vykdymo kontrolę ir atskaitomybę. Remiantis šiuo aprašu seniūnai kiekvienais metais patys rengs savo aptarnaujamos seniūnijos veiklos programas, kuriose bus numatytos seniūnijos vykdomos funkcijos ir aptarti lėšų skyrimo programoms įgyvendinti klausimai.

Seniūnaitijos. Vietos savivaldoje svarbus įvykis - seniūnaičių rinkimai. 2009 metais Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ar jų dalių suskirstymą į seniūnaitijas. Alytaus rajone nustatytos 44 seniūnaitijos. Seniūnaičiai renkami siekiant priartinti valdžią prie žmonių, suteikti galimybę bendruomenėms turėti savo išrinktus atstovus, kurie rūpintųsi aptarnaujamos teritorijos gyventojų problemomis, atstovautų jų interesams. Alytaus rajone seniūnaičiai išrinkti ir patvirtinti 2010 metais. Seniūnaičiai turėtų tapti seniūnų pagalbininkais. Visi vienos seniūnijos seniūnaičiai iškylančius klausimus bei problemas aptars seniūnaičių sueigoje, į kurią rinksis savo iniciatyva arba seniūno kvietimu.

Alytaus rajonas dalyvaus projekte “Bendruomenių veiklos plėtra Lietuvos savivaldybių seniūnijų lygiu”, kuris skirtas seniūnaičių gebėjimų stiprinimui.

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLA

Per 2009 metus įvyko 13 Alytaus rajono savivaldybės 6-ojo šaukimo tarybos posėdžių. Priimti 447 sprendimai. Vidutiniškai vieno tarybos posėdžio metu svarstomi 34 tarybai pateikti sprendimų projektai.

2009 metais kovo 24 d. savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą - pagrindinį rajono teritorijos planavimo dokumentą, kuris naudojamas kaip privalomas dokumentas valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms, priimančioms sprendimus dėl rajono teritorijos naudojimo tvarkymo ir apsaugos. Plano patvirtinimas skatins investicijas socialiniam ekonominiam vystymui, sudarys galimybę keisti tikslines žemės sklypų naudojimo paskirtis.

Savivaldybės taryba patvirtino naują Alytaus rajono savivaldybės administracijos nuostatų redakciją, kuri buvo parengta siekiant suderinti administracijos nuostatus su pasikeitusių Lietuvos Respublikos norminių teisės aktų reikalavimais. Taryba įsteigė Alytaus rajono savivaldybės biudžetinėje įstaigoje Priešgaisrinės apsaugos tarnyboje Daugų ugniagesių komandą, sudarė naujos sudėties savivaldybės tarybos kolegiją, Alytaus rajono savivaldybės bendruomenės tarybą ir patvirtino jos nuostatus, nustatė vaikų iki 16 metų amžiaus lankymosi vakarais ir nakties metu viešose vietose tvarką, patvirtino 55 detaliuosius planus, kuriais nustatomas žemės sklypo naudojimo būdas ir pobūdis, žemės sklypo paskirties naudojimo keitimas.

2009 m. tarybos sprendimu už ypatingus nuopelnus sveikatos srityje suteiktas Alytaus rajono garbės piliečio vardas Broniui Špakauskui, Kauno medicinos universiteto klinikos Stuburo ir periferinių nervų chirurgijos skyriaus vadovui, gydytojui neurochirurgui.

2009 metais parengta 18 mero potvarkių, kuriais pareikšta padėka, pasveikinti jubiliejų proga 95 asmenys, dirbantys savivaldybės administracijoje, įstaigose, rajono gyventojai. ženklu „Už nuopelnus savivaldai“ apdovanoti 5 asmenys, pasižymėję rajono bendruomenės kūrybinių iniciatyvų skatinimu ir rėmimu;

Iš viso 2009 metais įteikta 111 padėkų ir sveikinimų.

2009 metais išleisti 52 mero potvarkiai veiklos klausimais, 55 potvarkiai komandiruočių ir atostogų klausimais.

Alytaus rajono merui įteiktas „Auksinės krivulės riterio“ apdovanojimas

Alytaus rajono savivaldybės meras A. Vrubliauskas apdovanotas už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrą ir stiprinimą. Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) „Auksinės krivulės riterio“ apdovanojimas merui įteiktas minint vietos savivaldos 90-ąjį jubiliejų. Apdovanojimas merui skirtas LSA valdybos sprendimu. Alytaus rajono savivaldybės meras A. Vrubliauskas savivaldybės veikloje dirba nuo 1997 metų. Per 12 metų 5 kartus buvo išrinktas į rajono savivaldybės tarybą, 4 kartus - savivaldybės meru. Alytaus rajono savivaldybė yra LSA narė, meras A. Vrubliauskas yra asociacijos viceprezidentas, Socialinių reikalų ir sveikatos priežiūros komiteto pirmininkas, tarybos, valdybos narys.

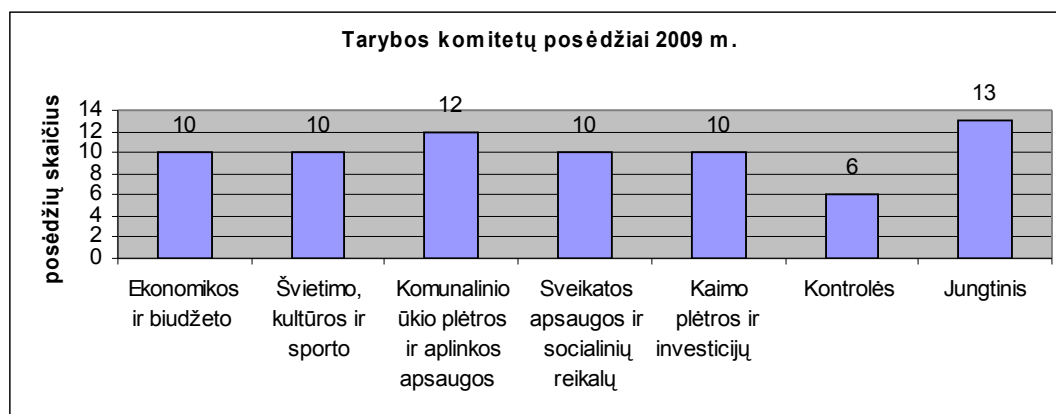
Tarybos komitetai

Tarybai teikiama klausimams preliminariai nagrinėti ir išvadoms bei pasiūlymams teikti, kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų ir vykdomi tarybos, mero sprendimai, dirbo šie komitetai:

- **Kontrolės komitetas** (pirmininkas Gintautas Radžiukynas),
- **Ekonomikos ir biudžeto komitetas** (pimininkas Ramūnas Bielevičius),
- **Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komitetas** (pirmininkė Ramunė Gaisrienė),
- **Švietimo, kultūros ir sporto komitetas** (pirmininkas Sigitas Karlonas),
- **Komunalinio ūkio plėtros ir aplinkos apsaugos komitetas** (pirmininkas Juozas Staniulis),
- **Kaimo plėtros ir investicijų komitetas** (pirmininkas Algis Žėkas, nuo 2009 m. lapkričio 1 d. - Gintaras Chščenavičius).

Iš viso surengtas 71 komitetų posėdis, kuriuose nagrinėti 993 klausimai.

Daugiausia posėdžių surengė savivaldybės tarybos Komunalinio ūkio plėtros ir aplinkos apsaugos komitetas: posėdžiavo 12 kartų ir analizavo 201 sprendimų projektą. Šiam komitetui tenka didžiausiais krūvis, kadangi visuose tarybos posėdžiuose svarstoma daugiausia klausimų, susijusių su jo kompetencija.

Ekonomikos ir biudžeto komitetas posėdžiavo 10 kartų ir apsvarstė 229 klausimus, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto nariai į posėdžius rinkosi 10 kartų ir nagrinėjo 157 klausimus. Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komitetas posėdžiavo 10 kartų ir apsvarstė 107 sprendimų projektus, Kaimo plėtros ir investicijų komitetas posėdžiavo 10 kartų ir svarstė 160 sprendimų projektų, Kontrolės komitetas posėdžiavo 6 kartus ir svarstė 12 klausimų, Jungtiniame komitete tarybos nariai posėdžiavo 13 kartų ir apsvarstė 127 sprendimų projektus.

Tarybos komisijos

Tarybos įgaliojimų metu dirba šios komisijos:

- **Alytaus rajono savivaldybės tarybos etikos komisija** (pirmininkas Gintaras Kavaliauskas),
- **Alytaus rajono savivaldybės tarybos peticijų komisija** (pirmininkas Simas Salickas),
- **Alytaus rajono savivaldybės tarybos teisėsaugos ir teisėtvarkos komisija** (pirmininkas Arturas Juškauskas),
- **Administracinė komisija prie Alytaus rajono savivaldybės tarybos** (pirmininkas Arvydas Balčiūnas).

Administracinė komisija prie Alytaus rajono savivaldybės tarybos išnagrinėjo 15 administracinių teisės pažeidimų bylų.

- Surašyta 14 nutarimų administracinės teisės pažeidimų bylose.
- 2 administracines bylas nutraukė, nes nebuvo administracinio teisės pažeidimo sudėties.
- 6 administracinių teisės pažeidimų bylose komisija paskyrė išpėjimus.
- 6 administracinių teisės pažeidimų bylose buvo skirtos baudos. Vienoje administracinio teisės pažeidimo byloje buvo paskirta didžiausia 600 Lt bauda už Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 110 straipsnio (Gyvūnų išsigijimo, laikymo, veisimo, dresavimo, gabenimo ir prekybos jais taisyklių bei atskirų rūšių gyvūnų registravimo gyvenamosiose vietovėse taisyklių ir Agresyvių šunų įvežimo, išsigijimo, laikymo, registravimo, veisimo, dresavimo ir prekybos jais taisyklių pažeidimas) 5 dalyje numatyto administracinio teisės pažeidimo įvykdymą. Mažiausia 55 litų bauda skirta pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 142-3 straipsnio 6 dalį (keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi taisyklių, patvirtintų Susisiekimo ministerijos, pažeidimai).
- Alytaus rajono savivaldybės teisėsaugos ir teisėtvarkos komisija dalyvavo 1 posėdyje ir svarstė 2 klausimus.

2009 metais įvyko vienas Alytaus rajono savivaldybės tarybos kolegijos posėdis, kuriame priimti šeši sprendimai.

Tarybos ir jos komitetų, komisijų veiklą lemia kiekvieno tarybos nario aktyvumas, siekis atlikti savo, kaip savivaldybės tarybos nario, pareigą. Tarybos nariai lanko posėdžius, analizuoja pateiktus svarstyti klausimus, pateikia pasiūlymų, pastabų.

Tarybos narių posėdžių 2009 m. lankomumas buvo 93 %.

Asmenų priėmimo organizavimas

2009 metais į rajono savivaldybės merą A. Vrubliauską kreipėsi 1705 gyventojai (2007 metais - 555 gyventojai, 2008 metais - 863), iš jų: 1470 – raštu, 235 – žodžiu. Priėmimų metu gauti asmenų prašymai, pareiškimai bei skundai savivaldybėje nagrinėjami. Daugelis kreipėsi dėl žemės klausimų, detaliųjų planų, būsto suteikimo klausimais, dėl rajono kelių, dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą.

Meras rajono savivaldybei atstovavo ir dalyvavo 10 Alytaus regiono plėtros tarybos posėdžių, kuriuose buvo svarstomi Alytaus regiono projektų prioritetai, teikimo tvarka,

reglamentai, sąrašų tvirtinimas, Alytaus regiono plėtros plano 2008-2010 m. priemonės, atliekų tvarkymo, regiono investicijų ir kiti klausimai.

Meras dalyvavo 5 Lietuvos savivaldybių asociacijos socialinių reikalų ir sveikatos priežiūros komitetuose, kuriuose buvo sprendžiami visoms savivaldybėms aktualūs klausimai socialinių išmokų, lengvatų, sveikatos priežiūros, greitosios medicinos pagalbos, vaiko teisių apsaugos, įvairių ministerijų teisinių aktų projektai.

Meras dalyvavo Lietuvos savivaldybių asociacijos 2 tarybos ir 8 valdybos posėdžiuose, kuriuose buvo aptartos savivaldybių finansinės problemos, biudžeto formavimo aktualijos, įvairių projektų tarptautinio finansavimo galimybės ir kiti savivaldai aktualūs klausimai.

Meras 2009 m. lapkričio mėn. buvo deleguotas į Europos Sąjungos Regionų komitetą pakaitiniu nariu, Ekonominės ir socialinės politikos komisijos (ECOS) ir Gamtinių išteklių komisijos (NAT) nariu.

2009 m. gegužės mėn. meras deleguotas į Socialinių reikalų tarybą. Posėdžių metu buvo nagrinėti ir teikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai siūlymai dėl aktualių visuomenei socialinės integracijos, socialinės atskirties mažinimo, socialinės paramos teikimo klausimų.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės 2009-2012 metų korupcijos prevencijos programą ir Alytaus rajono savivaldybės 2009-2012 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą. Programos tikslas: užkirsti kelią korupcijai palankių sąlygų atsiradimui savivaldybės institucijose, įstaigose ir įmonėse; kurti ir tobulinti prevencijos priemonių sistemą, padedančią plėtoti ryšius savivaldybės tarybos, savivaldybės administracijos ir savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų lygmeniu, užtikrinti skaidrumą ir atvirumą vykdant viešuosius pirkimus, administruojant ir teikiant viešąsias paslaugas, vykdant teritorijų ir statybų planavimą; įtraukti rajono visuomenę ir žiniasklaidą į korupcijos prevenciją. Programai įgyvendinti sudarytas programos įgyvendinimo priemonių planas, nustatantis korupcijos prevencijos įgyvendinimo priemones, jų įvykdymo terminus bei vykdytojus. Už programos priemonių įgyvendinimą yra atsiskaitoma savivaldybės tarybai kiekvienais metais iki balandžio 30 d.

2009 m. Teisės skyriaus specialistai vykdė Alytaus rajono savivaldybės institucijų, savivaldybės tarybos kolegijos, mero teisės aktų ar jų projektų antikorporacinio pobūdžio vertinimo metodiką. Šios metodikos tikslas - reglamentuoti korupcijos pasireiškimo rizikos vertinimo mechanizmo savivaldybėje veikimą, kad priimant bei tvarkant teisės aktus būtų atsižvelgta į galimas jų įgyvendinimo pasekmes ir gerėtų savivaldybės priimamų teisės aktų kokybė.

Pažymėtina, kad šiam dokumentui išgaliojus, nuo 2009-07-01 Teisės skyriaus specialistai, derindami teisės akto projektą, turi nustatyti, ar reikia atlikti antikorporcinį vertinimą, o nustatę, kad teisės akto projektas pagal teisės aktus turėjo būti vertintas metodikoje nustatyta tvarka, tačiau nebuvo įvertintas, gražina teisės akto projektą teisės akto rengėjui, kad šis būtų parengtas pagal nustatytus reikalavimus.

Savivaldybės administracijos Teisės skyriaus atsakingi specialistai bendradarbiauja su Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnais. 2009-09-30 suruošta ir pateikta STT išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės. Atlikta analizė dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimo atitinkamame Alytaus rajono savivaldybės administracijos skyriuje, tarnyboje. Vertintas tas skyrius, kuris atitiko Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje nurodytus kriterijus, t. y. veikla susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu; pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas; atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai,

darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; daugiausia priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ir savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Atliekant 2009 m. korupcijos pasireiškimo tikimybę pagal teisės aktų reikalavimus, nebuvo nustatyta neigiamų veiksnių egzistavimo atitinkamame administracijos skyriuje, tarnyboje arba nustatyta minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė. Manytina, kad teigiamus rezultatus šioje srityje įtakoja Alytaus rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos ir priemonių įgyvendinimo plane nurodytų įvairių priemonių įgyvendinimas.

SENIŪNIJŲ VEIKLOS PROGRAMOS

2009 metais vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas buvo parengtas ir patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės seniūnijų veiklos programų sudarymo tvarkos aprašas, reglamentuojantis Alytaus rajono savivaldybės administracijos seniūnijų veiklos programų sudarymo, rengimo, tvirtinimo tvarką, asignavimų paskirstymo kriterijus, seniūnijų veiklos programų vykdymo tvarką, jų vykdymo kontrolę ir atskaitomybę. Remiantis šiuo aprašu seniūnai kiekvienais metais rengs savo aptarnaujamos seniūnijos veiklos programas, kuriose bus numatytos seniūnijos vykdomos funkcijos ir aptarti lėšų skyrimo programoms įgyvendinti klausimai. Nustatyti ir Alytaus rajono savivaldybės seniūnijų veiklos programoms asignavimų paskirstymo kriterijai.

GYVENAMŪJŲ VIETŪVIŲ SUSKIRSTYMAS Į SENIŪNAITIJAS

2009 metais Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ar jų dalių suskirstymą į seniūnaitijas. Alytaus rajone nustatytos 44 seniūnaitijos. Taip pat patvirtinti Alytaus rajono savivaldybės seniūnijų seniūnaičių sueigų nuostatai, nustatantys visų Alytaus rajono savivaldybės seniūnijų seniūnaičių sueigų kompetenciją, organizavimo bei sprendimų priėmimo sueigoje, jų paskelbimo tvarką. 2010 metais įvyko seniūnaičių rinkimai, išrinkti visų seniūnaitijų seniūnaičiai. Seniūnaitis renkamas dvejiems metams, jis dirbs visuomeniniais pagrindais. Seniūnaičių institucija savivaldybėje įsteigta vykdant Vietos savivaldos įstatymą. Pagrindinės seniūnaičių funkcijos – atstovauti seniūnaitijos gyventojų interesams seniūnijoje, savivaldybės institucijose ir savivaldybės teritorijoje veikiančiose valstybės įstaigose, skatinti bendruomenę prižiūrėti gyvenamosios vietovės teritoriją, plėtoti ir organizuoti kultūrinį ir sportinį gyvenimą, prireikus dalyvauti organizuojant gyventojų apklausas ir jų susitikimus su valdžios atstovais. Jie taip pat turi teisę gauti savivaldybės institucijų parengtus teisės aktų projektus, susijusius su seniūnaitijos gyventojais, dalyvauti savivaldybės tarybos komitetų ir savivaldybės tarybos posėdžiuose, kai svarstomi klausimai, susiję su seniūnaitijos gyventojais, ir pareikšti jų nuomonę apie poreikius ir interesus šiais klausimais, siūlyti problemų sprendimo variantus. Visi vienos seniūnijos seniūnaičiai išskylančius klausimus bei problemas aptars seniūnaičių sueigoje, į kurią rinksis savo iniciatyva arba seniūno kvietimu.

DĖL ĮSTATYMŲ IR KITŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Savivaldybės meras aktyviai teikė pasiūlymus ir pastabas dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos teikiamų derinti įstatymų ir kitų valstybės institucijų priimamų teisės aktų projektų. Teisės skyriaus specialistai nagrinėjo daugelį Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktų įstatymų ir kitų teisės aktų projektų, teikė išvadas merui savivaldybės asociacijos prašomais pateikti nuomonę aktualiais klausimais. Svarbesni iš jų: Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas; Pavyzdinio savivaldybės tarybos veiklos reglamento projektas, teisės aktų projektai, susiję su LR teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo įgyvendinimu bei gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir

pavadinimų keitimu; Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo projektas dėl tiesioginių merų rinkimų įteisinimo, dėl apskričių reformos.

SAVIVALDYBĖS PRIIMTŲ TARYBOS SPRENDIMŲ ATITIKIMO EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS NUOSTATOMS VERTINIMAS

Atliktas Alytaus rajono savivaldybės tarybos priimtų sprendimų atitikimo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006-12-12 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nuostatomis vertinimas.

Atlikus vertinimą, susisteminti savivaldybės teisės aktai (įvairios savivaldybės patvirtintos taisyklės, pvz.: Renginių organizavimo ir pan.), kurie neatitinka minėto dokumento ir kuriuos reikia patikslinti. 2009 m. pabaigoje pradėti rengti ir teikti tarybai minėtų teisės aktų projektai dėl jų patikslinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006-12-12 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nuostatas.

TERITORIJŲ PLANAVIMAS

2009 m. Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino Alytaus rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą. Parengti ir priimti sprendimai dėl detaliųjų planų rengimo pagal 171 pateiktą prašymą, taip pat patvirtinti 55 detalieji ir specialieji planai.

Priimtas sprendimas dėl Alytaus rajono savivaldybės nuolatinės statybos komisijos sudarymo, jos nuostatų ir darbo reglamento tvirtinimo.

UAB „Sweco Lietuva“ pradėjo rengti 400 kV elektros perdavimo oro linijos Alytaus transformatorių pastotė-Lenkijos Respublikos siena specialųjį planą. Išduotos planavimo sąlygos nacionalinio, regiono, rajono lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti, išnagrinėti sanitarinės apsaugos zonos poveikio aplinkai vertinimo dokumentai.

Įgyvendinant ES ir rajono savivaldybėmis biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Daugų miesto bendrojo ir detaliųjų planų parengimas“, pradėtas rengti Daugų miesto teritorijos bendrasis planas, kurio vertė 417 tūkst. 509 Lt.

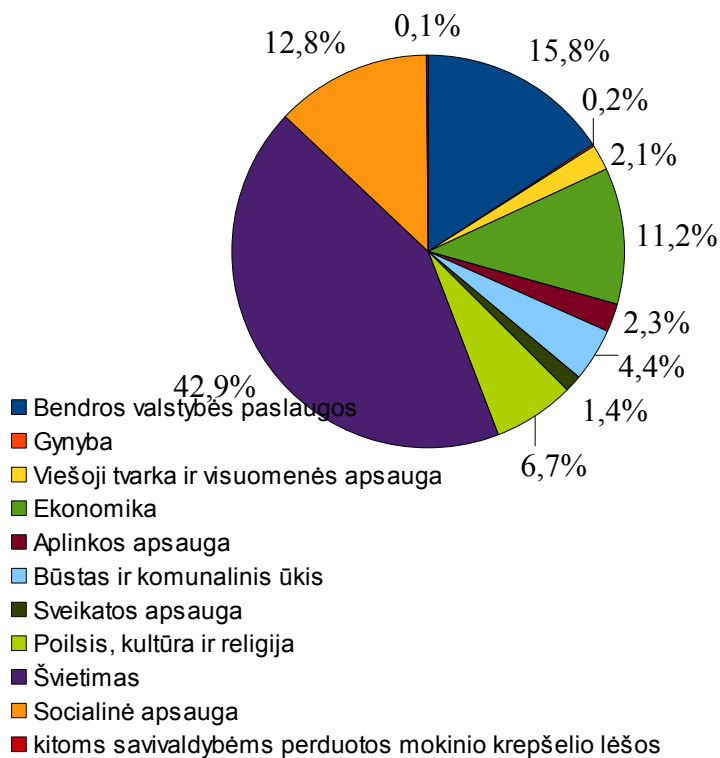
Praėjusių metų pabaigoje valstybės įmonė Registrų centras ir Alytaus rajono savivaldybės administracija pasirašė sutartį dėl adresų suteikimo programos įdiegimo. Pradėti rengti sprendimai dėl gatvių pavadinimų suteikimo savivaldybės teritorijoje. Priėmus sprendimus ir įregistravus gatvių pavadinimus, bus suteikiami numeriai adresų objektams.

Įgyvendinant rajono savivaldybėmis biudžeto lėšomis finansuojamus projektus „Rekreacinės teritorijos įrengimas Dauguose“ ir „Kompleksinė Daugų miesto plėtra“, detaliaisiais planais suformuoti dviejų paplūdimių žemės sklypai Daugų mieste, plotus įregistruojant nekilnojamojo turto registre.

FINANSAI IR TURTO VALDYMAS

Didžiausia savivaldybės biudžeto dalis teko švietimui (42,9 %), bendrosioms valstybės paslaugoms (15,8%), ekonomikai (11,2 %), socialinei apsaugai (12,8) ir kitiems asignavimams (17,3 %).

Alytaus rajono savivaldybės 2009 m. biudžeto asignavimai

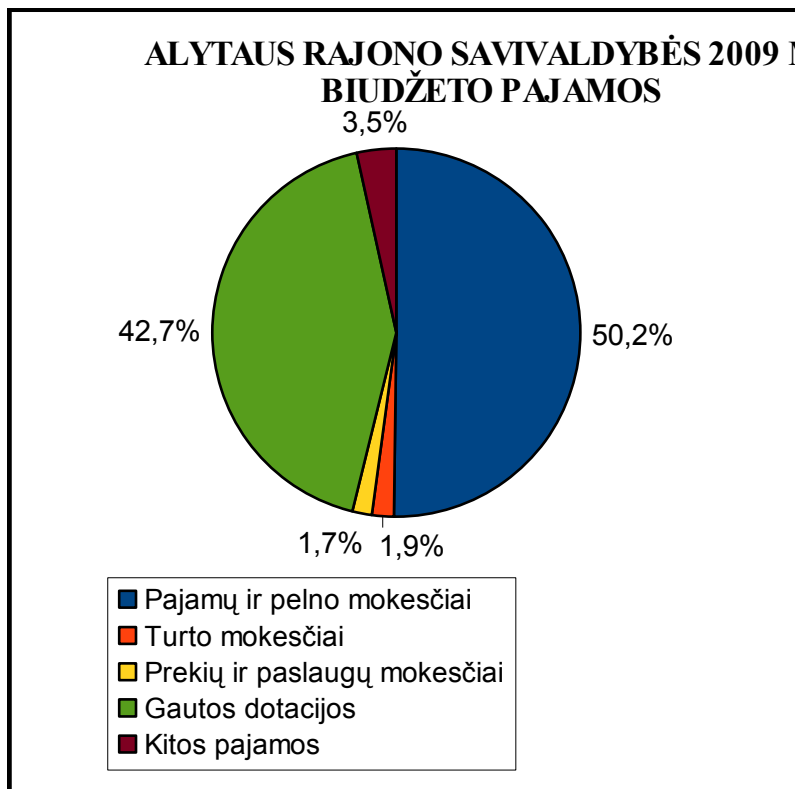

Savivaldybės taryba 2009 m. patvirtino biudžeto išlaidų ir pajamų patikslintą planą – 61 mln. 532,4 tūkst. Lt.

Savivaldybės 2009 m. biudžeto išlaidos sudarė 59 mln. 700 tūkst. 40 Lt, planas įvykdytas 92,85 %.

Didžiausią savivaldybės 2009 m. biudžeto pajamų dalį sudarė gyventojų pajamų mokestis - 50,2 %, gaunamos dotacijos 42,7 %, turto mokesčiai 1,9 %, prekių ir paslaugų mokesčiai 1,7 %, kitos pajamos 3,5 %. 2009 m. savivaldybės Privatizavimo objektų programoje buvo vienas objektas - gyvenamasis namas Raubonių, kuris parduotas už 14 tūkst. 255 Lt. Kitų privatizavimo objektų privatizavimas buvo pristabdytas (Pupasodžio mokyklos) neatsiradus pirkėjų. Ruošiama daug objektų privatizuoti 2010 metais: tvarkoma žemė, ruošiami detalieji planai. Privatizavimo procedūros užtrunka gana ilgai, nes jas stabdo žemės sklypų, esančių prie privatizuojamų objektų, dokumentų tvarkymas keliuose institucijose (Alytaus apskrities viršininko administracijoje, Valstybės turto fonde, Valstybės įmonėje Registrų centre). Šis procesas užtrunka daugiau kaip pusę metų, o kartais dar net ir ilgiau.

Iš savivaldybės Privatizavimo fondo 24,6 tūkst. Lt buvo skirta smulkiajam ir vidutiniam verslui paremti.

Alytaus rajono savivaldybės biudžetas 2009 metais surinko 57 mln. 437 tūkst. 500 Lt pajamų, tai yra 93,34 proc. patikslintų, planuotų pajamų, arba negauta 4 mln. 94 tūkst. 900 Lt pajamų. Didžiausią dalį negautų pajamų sudaro pajamos iš valstybės išdo savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti, kuris sudarė 3 mln. 91 tūkst. Lt, ir gyventojų pajamų mokesčiui išlyginti 1 mln. 507 tūkst. Lt. Savo administruojamų pajamų patikslintą planą savivaldybė viršijo 679 tūkst. Lt.

Vykdamas 2009 m. savivaldybės biudžetą, savivaldybės tarybos sprendimu buvo sudaryta savivaldybės biudžeto išlaidų mažinimo priemonių nustatymo komisija. Šios komisijos pateikti pasiūlymai leido subalansuoti mažėjančias biudžeto pajamas su išlaidomis ir baigti biudžetinius metus be trumpalaikių įsiskolinimų.

Iš pateiktų rekomendacijų galima paminėti nemokamas atostogas, kurių eidami savivaldybės administracijos, įstaigų darbuotojai, sutaupė daugiau kaip 1 mln. Lt biudžeto lėšų. Buvo peržiūrėti telefoninių pokalbių bei kuro tarnybiniam transportui limitai, imtasi priemonių taupant lėšas, skirtas kitoms prekėms ir paslaugoms. Peržiūrėti bei optimizuoti etatai biudžetinėse įstaigose. Tai pat rekomenduota taikyti vienodus darbo užmokesčio koeficientus visose biudžetinėse įstaigose darbuotojams, jeigu jie dirba tokį pat arba panašų darbą.

Dėl savivaldybės tarybos priimtų sprendimų, suteikiančių lengvatas žemės ir žemės nuomos mokesčių mokėtojams, nekilnojamojo turto valdytojams ir už verslo liudijimų įsigijimą į biudžetą savivaldybė negavo 56 tūkst. 500 Lt. Savivaldybės taryba šiais metais griežčiau kontroliavo savivaldybės biudžeto pajamas ir suteikė mažiau lengvatų gyventojams įvairiems mokesčiams mokėti. Pvz., jeigu 2008 m. buvo suteikta įvairių lengvatų už 261,1 tūkst. Lt, tai 2009 metais tik už 56,5 tūkst. Lt.

Savivaldybės kreditorinis įsiskolinimas 2009 m. sudarė 11 mln. 314 tūkst. 100 Lt. Iš jų:

- 9 mln. 164 tūkst. 200 Lt - įsiskolinimas bankams už paskolas,
- 1 mln. 377 tūkst. 200 Lt - kiti įsipareigojimai,
- 772 tūkst. 700 Lt - už 2009 metų gruodžio mėn. įsigytas prekes ir paslaugas.

2009 metais savivaldybė ėmė ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti. Paskolos dydis yra 7 mln. 500 tūkst. Lt su kintama palūkanų norma. Iki 2009 metų pabaigos buvo panaudota tik 2 mln. 433 tūkst. Lt.

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2009 metais yra priėmusi nemažai sprendimų dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartis ir turto perdavimo patikėjimo teise valdyti įsteigtoms švietimo ir kultūros įstaigoms bei viešajai bibliotekai. Iš viso sudarytas 22 negyvenamųjų patalpų nuomos ir 53 panaudos sutartys, iš jų 27 panaudos sutartimis negyvenamosios patalpos perduotos kaimo bendruomenėms.

2009 metų pradžioje savivaldybė patikėjimo teise valdė 35916 tūkst. litų vertės valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą. 2009 metų pradžioje savivaldybei nuosavybės teise priklausė 85790 tūkst. litų vertės nefinansinio turto (ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir trumpalaikio turto), 5293 tūkst. litų finansinio turto ir 18029 tūkst. litų įsipareigojimų.

Savivaldybės turimos akcijos:

- 14 proc. UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro, kurios įstatinis kapitalas 1600 000 litų,
- 0,93 proc. akcijų UAB Alytaus šilumos tinklų, kurių įstatinis kapitalas 37 536 120 litų,
- 0,057 proc. UAB „Toksika“, kurios įstatinis kapitalas 22 550 885 litai.

Alytaus rajono savivaldybė yra 6 viešųjų įstaigų steigėja (dalininkė):

- Pirminės sveikatos priežiūros centro,
- Greitosios medicininės pagalbos stoties,
- Alytaus rajono Miroslovo ambulatorijos,
- Alytaus turizmo informacinio centro,
- Euroregiono „Nemunas“ Marijampolės biuro,
- Alytaus šeimos pagalbos centro.

Dalis šių įstaigų savivaldybės turtą valdo pagal panaudos sutartis.

BENDRA EKONOMINĖ SITUACIJA ALYTAUS RAJONE 2008-2009 M. DUOMENIMIS

Gyventojų skaičius 2009 m. sausio 1 d. rajone - 30914, t. y. 159 mažiau nei 2008 m.

Tiesioginės užsienio investicijos 2009 m. buvo 88 300 tūkst. Lt, tai 6 100 tūkst. Lt. mažiau nei 2008 m. Tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui 2009 m. sudarė 2858 Lt (2008 m. buvo 3036 Lt). Savivaldybės biudžeto išlaidos vienam gyventojui 2009 m. 1990 Lt (2008 m. - 2021 Lt).

Alytaus rajono savivaldybėje bedarbių skaičius 2010 m. sausio 1 d. buvo 2727 (tai 1681 daugiau nei 2009 m.). Moterys sudarė 43 %, vyrai 57 %. Ieškančių darbo asmenų (nuo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus - DAG) buvo 15,1 procento. Per metus šis skaičius padidėjo 9,7 proc. punkto. Sumažėjo įdarbinimas. Per 2009 m. iš viso įdarbinti 1034 Alytaus darbo biržoje registruoti rajono gyventojai.

Alytaus rajono įmonėse, kaip ir visoje Lietuvoje, padaugėjo darbuotojų grupinių atleidimų. Pirmieji atleidimai prasidėjo 2009 m. sausio mėnesį, per 2009 metus 4 įmonės atleido 113 darbuotojų.

INDIVIDUALI VEIKLA RAJONE

2009 metais mokesčių mokėtojų registre įregistruoti 105 Alytaus rajono savivaldybės gyventojai, vykdančys individualią veiklą (2008 m.- 79). Daugiausia įregistruota:

- pagalbinė draudimo agentų ir brokerių veikla – 39;
- specializuota statybos veikla – 24;

- medienos ruoša – 5.

Per 2009 metus rajono gyventojai įsigijo 428 individualios veiklos verslo liudijimus (2008 m. – 1791) ir už juos sumokėjo 175,4 tūkst. litų arba 23,6 tūkst. litų mažiau nei 2008 metais.

Alytaus rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių“ ir Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu norėdama padėti smulkiesiems verslininkams, kad žmonės imtųsi veiklos ir galėtų legaliai dirbti bei uždirbti, 2010 metams patvirtino 40 procentų mažesnius fiksuotus pajamų mokesčio dydžius už individualią veiklą, kuria gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, nei buvo 2009 m. Iš 98 verslo rūšių metinis fiksuotas pajamų mokesčio dydis nė vienai verslo rūšiai nepadidėjo.

Sprendimas sumažinti 40 procentų fiksuotą pajamų mokestį yra aktualus turintiems verslo liudijimus verslininkams, kurie dirba Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje bei visoje respublikoje, išskyrus Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Neringos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybių teritorijas.

SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO RĖMIMAS

Įgyvendinant 2009 metais Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programą, kurios pagrindinis uždavinys – gerinti verslo aplinką, skatinti naujų darbo vietų steigimą, remti smulkaus ir vidutinio verslo įmones, buvo numatyta panaudoti 65 000 litų, panaudota 24 655 litai.

Naujų darbo vietų steigimo subsidiją gavo 1 uždaroji akcinė bendrovė, kuri įsteigė 3 darbo vietas ir įdarbino 3 darbuotojus. Pagal patvirtintą tvarką parama įmonėms buvo teikiama kompensuojant dalį išlaidų parodoms ir mokymams organizuoti. Paraiškas pateikė ir 13 246 Lt paramą gavo šios įmonės, dalyvavusios parodose: UAB „Arpolis“, UAB „Daesta“, „Jundos stalių gaminiai“, IĮ „Eko Kolekcija“. VŠĮ Alytaus verslo konsultacinis centras buvo skirta 8 409 Lt parama. Ši įstaiga Alytaus rajono savivaldybės iniciatyva praėjusių metų lapkričio 26 d. suorganizavo rajono verslininkams konferenciją „Alytaus rajono įmonių konkurencingumo vystymas, pritraukiant ES SF paramą 2007-2013 m. laikotarpiu“, kuri vyko Dvarčėnų k., Daugų sen. Šio renginio tikslas - supažindinti verslininkus su paramos gavimo galimybėmis iš įvairių Europos Sąjungos, Valstybės, Savivaldybės fondų. Taip pat noras, kad verslininkai pasidalintų gerąja patirtimi, informacija apie gautą paramą. Konferencija sulaukė didelio susidomėjimo, į ją susirinko beveik 100 įvairių rajono ir miesto įmonių vadovų ir atstovų.

Nuo 2009 m. spalio mėnesio lankomos rajone veikiančiose įmonės. Susitikimai su verslininkais naudingi, nes tiesiogiai iš jų išgirstamos verslo sėkmės ir problemos, situacijos vertinimas. Apsilankyta 19 veikiančių uždarytų akcinių bendrovių bei individualių įmonių Alovės, Butrimonių, Punios ir Daugų seniūnijose.

VIEŠIEJI DARBAI

2009 m. savivaldybei darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui buvo skirta 202,3 tūkst. litų. Vėliau lėšos sumažintos 5,5 tūkst. Lt iki 202,3 tūkst. Lt. Iš viso savivaldybės 2009 m. viešųjų darbų programai buvo panaudota 202,3 tūkst. Lt lėšų. Viešųjų darbų programa buvo vykdoma balandžio – lapkričio mėnesiais.

2009 m. rajone viešuosius darbus dirbo 166 bedarbiai:

- 140 seniūnijose,
- 17 mokyklose,
- kiti Daugų ir Simno kultūros centruose, sporto centre, VŠĮ „Padovanokim šypseną“.

Jeigu ankstesniais metais seniūnijose įdarbinti bedarbiai keldavo tam tikrų rūpesčių, tai 2009 metais laikinas darbo vietas brangino, dirbo noriai ir sąžiningai.

INVESTICINIAI ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS PROJEKTAI

Alytaus rajono savivaldybė per 2009 metus investavo į aplinkosaugos, švietimo, sveikatos ir socialinius objektus, viešąją turizmo infrastruktūrą, kelius. Didelis dėmesys buvo skirtas veikalai, reikalingai projektų finansavimui iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, tarptautinių programų, valstybės biudžeto ir kitų šaltinių gauti. Buvo įgyvendinta ir pradėta įgyvendinti daugiau kaip 48 infrastruktūros plėtimo ir gyvenimo kokybės gerinimo investiciniai projektai, kuriems skirta daugiau nei 45 milijonai ES, struktūrinių fondų, tarptautinių programų, valstybės biudžeto lėšų ir daugiau nei 8 milijonai rajono savivaldybės biudžeto lėšų.

Aplinkosaugos ir vandentvarkos investiciniai projektai

Didelės investicijos – 8 mln. 700 tūkst. Lt skirtos Nemuno aukštupio baseino investicinės programos projektui „Vandentiekio ir buitinės nuotakynės plėtra Simne, Alytaus rajone“ sukuriant vandentvarkos infrastruktūrą Simno mieste: gyvenamųjų namų kvartalui tarp Žaliosios, Ežero, Saulėtekio ir Alytaus gatvių pakloti kvartalinius vandentiekio ir nuotekų tinklus, S. Dariaus ir S. Girėno gatvėje pastatyti lokalią nuotekų siurblinę ir slėginę nuotekų liniją, įrengti siurblinei lauko elektros tinklus ir įrenginius iki apskaitos skydo. Alytaus rajono savivaldybė savo lėšomis vykdė projekto „Daugų miesto vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų plėtros ir nuotekų valyklos rekonstrukcijos“ projektavimo darbus. Projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Daugų mieste“ įgyvendinimo darbai planuojami 2010 m. finansuoti Sanglaudos fondo lėšomis. Suprojektuoti nauji Genių ir Kumečių nuotekų tinklai ir valymo įrenginiai, vykdomas projektas „Vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų įrengimas Eičiūnų ir Kumečių kaimuose“, kurio vertė 850 tūkst. 81 Lt. Pradėtas įgyvendinti projektas „Praeities taršos likvidavimas Krokialaukio seniūnijoje“, kuriam skirta ES paramos dalis sudaro 399 588 litus, savivaldybės biudžeto lėšos 70 508 litai.

2009 metais baigti statyti objektai: Santaikos ir Norgeliškių grėžiniai, Eičiūnų, Kumečių, Alovės ir Vankiškių gyvenviečių vandens gerinimo įrenginiai ir grėžiniai, Alovės nuotekų tinklų ir mažieji valymo įrenginiai, vandentiekio ir nuotekų tinklų išplėtimas Vytauto/Birutės g. Simno mieste. Pastatytų objektų vertė - apie 1 mln. 140 tūkst. litų.

Parengtas ir patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas ir jo sprendiniai.

Infrastruktūros gerinimo projektai

Kelių infrastruktūros tvarkymui lėšų gauta 1 mln. 532 tūkst. 300 Lt.

Savivaldybė vykdo savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimo ir plėtros projektą „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Alovė–Ilgai Alovės seniūnijoje rekonstrukcija“, kurio vertė yra 3 milijonai 282 tūkstančiai 370 litų. Alytaus rajono savivaldybės administracija 2009 m. Transporto investicijų direkcijai teikė paraišką dėl projekto darbų finansavimo iš Europos Sąjungos lėšų. Šiam projektui yra skirta 2 milijonai 790 tūkstančių 15 litų Europos Sąjungos lėšų ir 344 tūkstančiai 649 litai valstybės biudžeto lėšų, likusi dalis - 147 tūkstančiai 706 litai iš savivaldybės biudžeto.

Pradėta rengti dokumentacija projektui „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Pivašiūnai–Eigirdonys rekonstrukcija“.

Švietimo, sporto, socialiniai ir gyvenamosios aplinkos gerinimo projektai

Rajone atnaujinamos švietimo įstaigos, gerinama mokymosi aplinka, vykdomi energijos naudojimo efektyvumo projektai.

Įgyvendintas projektas „Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus vidurinės mokyklos energijos vartojimo efektyvumo didinimas“, kuriam skirta ES parama - 1 mln. 652 tūkst. 100 litai, iš rajono savivaldybės biudžeto - 497 200 litai, iš valstybės biudžeto - 291 tūkst. 500 litų. Viso projekto vertė 2 mln. 441 tūkst. Lt. Rekonstruojant mokyklą buvo apšiltintas mokyklos lauko fasadas, sustiprinti pamatai, pakeisti langai ir durys, apšiltintas stogas, rekonstruotas vidaus vandentiekis, įrengtas lauko drenažas ir lietaus kanalizacija, sutvarkyta vidaus vėdinimo ir šildymo sistema, šiluminė lauko trasa. Įgyvendinus projektą sumažėjo šildymo išlaidos, mokykloje pagerėjo aplinka mokymuisi.

Įsibėgėjo Pivašiūnų ir Daugų Vlodo Mirono vidurinių mokyklų energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektai, finansuojami ES lėšomis.

Daugų vidurinei mokyklai atnaujinti skirtas iki 571 068 litų finansavimas: pakeisti vieno korpuso mokyklos langai ir lauko durys; Pivašiūnų vidurinei mokyklai - iki 482 517 litų finansavimas: šiltinamas stogas, atliekamas langų ir durų keitimas. Abu projektai planuojami įgyvendinti iki šių metų lapkričio mėnesio.

Atlikus planuojamus darbus ir įgyvendinus projektų veiklas, pagerės mokymosi ir darbo sąlygos vidurinių mokyklų moksleiviams bei personalui, sumažės natūralus šalto oro patekimas į patalpas. Projektai prisideda prie Sanglaudos skatinimo veiksmų programos prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ uždavinio „Energinės gamybos ir vartojimo efektyvumo bei atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo didinimas“ įgyvendinimo ir priemonės tikslo.

Savivaldybės biudžeto lėšomis baigtas įrengti ir pripažintas tinkamu naudoti Pivašiūnų seniūnijos pastatas.

Įgyvendintas projektas „Poliklinikos pastato Alytuje, Naujoji g. 48, energetinio efektyvumo didinimas“: suremontuoti stogai, pakeisti likę seni langai ir durys, įrengtos pagrindinio įėjimo automatinės durys su karšto oro užuolaidomis, 2 seni liftai pakeisti moderniais greitaeigiais liftais, suremontuotos nuogrindos ir pėsčiųjų takų dangos, įrengtos Alytaus rajono visuomenės sveikatos biuro patalpos.

Viso projekto vertė 3,1 mln. Lt. Iš Valstybės privatizavimo fondo skirta 1,3 mln. Lt, Likusias lėšas skyrė Alytaus rajono savivaldybė.

Sporto aikštynų atnaujinimas

Įgyvendinant projektą „Alytaus rajono savivaldybės sporto aikštynų rekonstrukcija ir įrengimas“, vykdomą pagal Europos ekonominės erdvės (EEE) finansinį mechanizmą, prie Krokialaukio, Miroslavo, Butrimonių, Pivašiūnų, Daugų ir Simno mokyklų atnaujinami sporto aikštynai, kuriuose turiningai laisvalaikį galės leisti ne tik mokiniai, bet ir visi rajono gyventojai.

Projektą „Alytaus rajono savivaldybės sporto aikštynų rekonstrukcija ir įrengimas“ planuojama įgyvendinti ir 2010 metais, jo vertė 2 mln. 704 tūkst. 77 litai, savivaldybės biudžeto dalis - 540 815 litų.

Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą įgyvendinamas projektas „Pasienio jaunimo bendradarbiavimas“, skirtas Simno gimnazijos sporto aikštynų sutvarkymui. Projektui skirta ES Europos regioninės plėtros fondo dalis yra 913 660 Lt, savivaldybės - 161 234 Lt. Projektą planuojama baigti 2011 m.

Vaikų ir jaunimo laisvalaikis

Siekiant didinti vaikų, jaunimo užimtumą, ES ir rajono biudžeto lėšomis vyko projekto „Daugų mokyklos bendrabučio pritaikymas bendruomenės poreikiams“ parengiamieji

įgyvendinamo darbai, skirti stacionariai stovyklai rajone įrengti. Įgyvendinant projektą „Butrimonių kultūros namų pritaikymas bendruomenės poreikiams“ planuojama sukurti laisvalaikio infrastruktūrą vietos gyventojams ir taip užtikrinti geresnę laisvalaikio praleidimo kokybę.

Pagerinta socialinės globos paslaugų kokybė

Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros programos bei savivaldybės biudžeto lėšomis atlikta Miroslavo globos namų renovacija ir naujo priestato su keltuvu statyba. Siekiant pagerinti teikiamų socialinės globos paslaugų kokybę ir prieinamumą, įgyvendintas projektas „Miroslavo globos namų plėtra“. Projekto vertė (I ir II etapas) – 4 mln. 649 tūkst. Lt (iš valstybės biudžeto lėšų skirta 1 mln. 400 tūkst. litų, savivaldybės biudžeto lėšos - 3 mln. 249 tūkst. litai). Įgyvendinus projektą, panaikintas Miroslavo globos namų Simno skyrius, Daugų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės socialinės globos lovos, o rekonstruotuose Miroslavo globos namuose socialinės globos vietų skaičius padidintas iki 49.

Socialinės priežiūros paslaugos neįgaliesiems asmenims

Alytaus rajono savivaldybės taryba, įgyvendindama Alytaus rajono savivaldybės 2007-2013 m. strateginį plėtros planą ir atsižvelgdama į tai, kad rajone būtina plėtoti nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūrą, pritarė projekto „Daugų socialinės priežiūros centro įkūrimas“ rengimui ir įgyvendinimui pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programą. Projektui įgyvendinti iš ES struktūrinių fondų lėšų skirta 662,36 tūkst. litų, iš savivaldybės biudžeto lėšų numatyta skirti 116,888 tūkst. litų. Įgyvendinus projektą, 2010 metais Dauguose bus įsteigtas Miroslavo globos namų struktūrinis padalinys Daugų socialinės priežiūros centras, kuris teiks nestacionarias socialinės priežiūros paslaugas neįgaliesiems asmenims.

Pagal tą pačią Sanglaudos skatinimo veiksmų programą bei tiek pat lėšų planuojama skirti Simno neįgalųjų dienos centro įkūrimui, kuriame bus teikiamos nestacionarios socialinės priežiūros paslaugos neįgaliesiems asmenims: bendravimo, laisvalaikio bei poilsio organizavimas, darbo terapijos ir užimtumo aplinkos sukūrimas, asmens higienos paslaugų teikimas bei kitos paslaugos skirtos Simno krašto žmonėms.

Socialinės priežiūros paslaugų plėtra planuojama įgyvendinti įsteigus Punios ir Krokialaukio daugiafunkčius centrus. Juose numatyta teikti socialinės globos konsultavimo bei kitas paslaugas.

Socialinis būstas

2009 m. įsikėlė naujakuriai į daugiabutį gyvenamąjį namą Pivašiūnuose. Alytaus rajono savivaldybės socialinio būsto projektavimas pradėtas 2007 m. gruodžio mėnesį. Naujame name yra 18 butų, įrengta geoterminio šildymo sistema, vietiniai valymo įrenginiai, kiemo apšvietimas, įrengtos automobilių stovėjimo ir vaikų žaidimų aikštelės. Pastatas atitinka visus šiuolaikinius reikalavimus. Projekto vertė 4,5 mln. litų. Įgyvendindama socialinio būsto plėtros 2008-2010 metų programą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė Alytaus rajono savivaldybei skyrė 4,3 mln. Lt. Naujame name apsigyveno teisę į socialinį būstą turintys rajono gyventojai.

Administracinių gebėjimų ugdymas

Siekiant efektyvesnių administracijos darbuotojų paslaugų teikimo bendruomenei pradėti įgyvendinti ES ir rajono savivaldybės lėšomis finansuojami projektai „Alytaus rajono savivaldybės

administracijos vidaus administravimo ir valdymo tobulinimas”, „Kokybės vadybos sistemų diegimas Alytaus rajono savivaldybės administracijoje, gerinant piliečių aptarnavimą”, „Elektroninių priemonių, skirtų įtraukti gyventojus į demokratijos procesus, diegimas Alytaus rajono savivaldybėje“ ir „Alytaus rajono savivaldybės politikų bei administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas“, kuriems skiriama ES parama sudaro daugiau nei 2,5 mln. litų.

Pradėtas rengti Alytaus rajono strateginis planas pagal projektą „Alytaus rajono trumpalaikio strateginio plėtros plano parengimas“, projekto vertė 62 tūkst. 548 Lt, savivaldybės įnašas – 11 tūkst. 39 litai.

Komunikacijų plėtra

Sėkmingai baigtas finansuotas ES regioninės plėtros fondo lėšomis projektas „Plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo sukūrimas Lazdijų ir Alytaus rajonų savivaldybėse”, kurio investicijų vertė – 6 676 233,76 litai. Lazdijų ir Alytaus rajonų savivaldybės įgyvendinant šį projektą prisidėjo 202 957, 51 litais. Įgyvendinus projektą Lazdijų ir Alytaus rajonų savivaldybėse įrengta 95 proc. teritorijos dengianti plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo infrastruktūra, kuri suteikia galimybę teikti ir vartoti elektroninio turinio paslaugas, skatina informacinės visuomenės plėtrą, visuomeninio sektoriaus modernizavimą, suteikia galimybę kiekvienam asmeniui dalyvauti informacinės visuomenės procesuose;

Sudarytos palankios sąlygos gyventojams, gyvenantiems atokesnėse vietovėse naudotis plačiajuosčiu tinklu bei užsitikrinta galimybė naudotis elektroninėmis viešojo sektoriaus paslaugomis.

Plačiajuosčiu ryšiu gali naudotis apie 300 Alytaus bei Lazdijų rajonų savivaldybių įstaigų ir organizacijų, turinčių didžiausius tarpusavio informacijos apsikeitimo srautus.

Turizmo ir rekreacinių teritorijų infrastuktūros įrengimo projektai

- Savivaldybė skatintina aktyvų poilsį, vykdo ES ir rajono biudžeto finansuojamus projektus.
- Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą įgyvendinamas projektas „*Abipus sienos aktyvaus turizmo paslaugų plėtra Lietuvoje ir Lenkijoje*“, skirtas techninės dokumentacijos bei naujos paraiškos infrastruktūros darbams sutvarkyti parengimui. Projekto metu buvo organizuoti bendri projekto partnerių susitikimai, pasienio irklavimo varžybos, parengta Daugų irklavimo bazės techninė dokumentacija. *Alytaus rajonui tenkanti projekto paramos dalis 748 082,78 Lt, iš kurių ES Europos regioninės plėtros fondo dalis 635 870,34 Lt.*
  - Vykdam ES bei biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „*Rekreacinės teritorijos įrengimas Dauguose*“ bus įrengiama rekreacinė teritorija šalia Daugų irklavimo bazės, projekto vertė 920 tūkst. 499 Lt, iš jų savivaldybės įnašas – 138 074 Lt.
  - Pradėtas vykdyti projektas „*Kompleksinė Daugų miesto plėtra*“, skirtas centrinio parko sutvarkymui, salės, skirtos bendruomenių užimtumui, renovacijai bei paplūdimio įrengimui, vertė – 6 mln. 913 tūkst. 770 Lt, iš jų savivaldybės įnašas - 518 tūkst. 533 Lt.
  - Pradėtas vykdyti projektas „*Kompleksinė Simno miesto plėtra*“, kurio vertė 11,5 mln. litų. Skirta ES parama - 9 mln. 388 tūkst. 193 Lt, iš savivaldybės, valstybės biudžeto skirta 704 tūkst. 114 Lt. Vykdam projektą Simne bus renovuoti kultūros namai, sutvarkyta parko ir viešųjų erdvių infrastruktūra.
  - Įgyvendinant projektą „*Rekriacinės teritorijos įrengimas Pivašiūnuose*“ Alytaus regione atsiras naujas poilsio ir turizmo traukos centras turistams ar ieškantiems vietos pailsėti. Sukurta infrastruktūra galės naudotis visi Alytaus rajono gyventojai bei svečiai, bus

sudarytos sąlygos turizmo sektoriaus plėtrai. Paplūdimyje prie Ilgio ežero bus įrengtos 3 sporto aikštelės, kelios pavėsinės, vaikų žaidimų aikštelė, suoliukai žiūrovams, medicinos punktas, persirengimo kabinos, automobilių stovėjimo aikštelė, nutiesti takai ir lieptai, įrengtas apšvietimas bei vaikams pritaikyta maudynių vieta. Viso projekto vertė 704 796 Lt. Projektui vykdyti tikimasi paramos iš ES, savivaldybės biudžeto lėšos – 105 719 Lt. Į Pivašiūnų paplūdimio veiklą manoma pritraukti verslą, kuris teiktų paslaugas turistams ir poilsiautojams.

- Sukurta viešoji turizmo infrastruktūra taip pat bus pritaikyta ir Jono Pauliaus II piligrimų kelio maršrutui įgyvendinant Jono Pauliaus II piligrimų kelio maršruto objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007-2013 metų programos priemones bei užtikrinant jau įgyvendinto projekto „Piligrimų kelias Lenkija – Lietuva“ Nr. 2005/040, finansuoto pagal INTERREG III A Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programą, tęstinumą. Įgyvendinant ES ir rajono biudžeto lėšomis projektą „*Jono Pauliaus II piligrimų kelio viešosios infrastruktūros Pivašiūnuose plėtra*“ bus sutvarkytas privažiavimo kelias, įrengta automobilių stovėjimo aikštelė ir biotualetai, siekiant skatinti piligrimystės bei turizmo plėtrą rajone. Projekto vertė – 601 tūkst. 383 Lt, iš jų savivaldybės įnašas – 111 tūkst. 876 Lt.
- Pradėtas įgyvendinti projektas „Viešųjų erdvių sutvarkymas Miklusėnų ir Punios kaimuose“, kurio vertė 526 tūkst. 376 Lt, savivaldybės įnašas – 90 tūkst. 133 Lt. Vykdamas projektą bus sutvarkyti šaligatviai, įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės.
- 2009 metų rugsėjį Alytaus rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti projektą „*Pasienio turizmo plėtra – palikimas ateities kartoms*“, skirtą Simno miesto centrinei aikštei sutvarkyti ir pritaikyti turistams bei vietos gyventojams. Projektas įgyvendinamas kartu su Olecko savivaldybe (Lenkijos Respublika). Pagrindinis projekto tikslas – skatinti pasienio bendradarbiavimą pritraukiant turistus, sudominant juos kultūros paveldo objektų išsaugojimu Simne ir Olecke. Projekto metu vyks bendri renginiai, siekiant įtraukti kuo platesnę pasienio savivaldybių bendruomenę į bendrą veiklą, aktyvinti kultūrinį ir turistinį pasienio gyvenimą. Rajono savivaldybės administracijai skirta investicijų dalis sudaro 1 106 629 litus, iš jų savivaldybės įnašas - 165 994 litai.
- Nuo 2009 metų spalio mėn. pradėtas įgyvendinti projektas „*Kūrybinės industrijos – Lietuvos ir Lenkijos pasienio regionų darnaus vystymosi galimybės*“. Pagrindinis projekto tikslas – padidinti Lietuvos-Lenkijos regiono konkurencingumą investuojant į kultūrinės pasienio infrastruktūros plėtrą. Projektas įgyvendinamas kartu su Lazdijų rajono bei Kalvarijos savivaldybių administracijomis, Lenkijos Punsko ir Krasnopolio valsčiais. Alytaus rajono savivaldybės administracijai skirtą investicijų dalį sudaro 1 492 334 litai, iš kurių savivaldybės įnašas yra 223 848 litai. Projekto metu Alytaus rajono savivaldybė investuos į viešosios infrastruktūros prie Giluičio ežero prie Simno miesto įrengimą, taip pat bendradarbiaujant su partneriais bus parengta bendra kultūrinių ir kūrybinių industrijų strategija ir žemėlapis, organizuojamas dailės pleneras bei užtikrintas projekto veiklų viešinimas.

2009 metų kovą Alytaus rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą teikti siūlymą Lietuvos Respublikos Vyriausybei suteikti Daugų miestui kurortinės teritorijos statusą. 2009 metais buvo pateikti visi reikiami dokumentai Valstybiniam turizmo departamentui dėl kurortinės teritorijos Daugų miestui suteikimo.

Priešgaisrinės apsaugos gerinimas

2009 metų spalio mėnesį Alytaus rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti projektą „Jungtinė viešųjų priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo paslaugų plėtra“, kurio metu savivaldybė įsigys du ugniagesių automobilius, dalyvauja bendruose ugniagesių komandų mokymuose, vaikų ir jaunimo stovyklose gaisrų prevencijos tema. Projektas įgyvendinamas kartu su Lazdijų rajono savivaldybės administracija, Lenkijos Punsko, Plaskos ir Krasnopolio valsčiais. Tikslas – padidinti jungtinių savivaldos lygmens priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo paslaugų teikimo efektyvumą Lietuvos-Lenkijos pasienyje. Rajono savivaldybės administracijai skirta investicijų dalis sudaro 756 915 litų, savivaldybės įnašas - 113 537 litai.

RAJONO KELIAI

Vietinės reikšmės kelių tinklo ilgis Alytaus rajono savivaldybėje yra daugiau kaip 1 116 kilometrų. Kelių su asfaltbetonio danga ilgis 131,236 kilometro, su žvyro danga 981,790 kilometro.

Kelių tiesimo, taisymo (remonto), priežiūros darbams ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų 2009 metais skirta 755 tūkstančiai 900 litų. Papildomai buvo gauta 476,4 tūkst. litų vietinių kelių žvyravimui, vandens pralaidų remontui bei naujų įrengimui.

2008 m. buvo parengtas AL1446 privažiuojamojo kelio prie Bakšių paviršinio vandens įrenginių įrengimo techninis darbo projektas, kuriam įgyvendinti 2009 metais iš Kelių priežiūros ir plėtros programos skirta 300 tūkst. Lt tikslinių lėšų, kurios buvo panaudotos Alytaus seniūnijos vietinės reikšmės kelio nuo rajoninio kelio Nr. 1110 Alytus–Punios šilas iki Bakšių kaimo taisymo darbams: atnaujinta žvyro danga, įrengti gelžbetoniniai latakai.

Buvo tęsiamas Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastrinių bylų sudarymas ir bylų registravimas. Tam buvo skirta 56 tūkst. litų iš kelių priežiūros ir plėtros programos. Iš viso darbų atlikta už 2924,9 tūkst. litų: iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto – 1585,0 tūkst. Lt (iš jų 875,0 tūkst. Lt kelių greideriavimui, pakelių šienavimui, sniego valymui), iš kelių priežiūros ir plėtros programos – 1339,9 tūkst. Lt.

Parengti trys vietinės reikšmės kelių techniniai projektai:

- ✓ „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Alovė–Ilgai Alovės seniūnijoje rekonstrukcija nuo PK 4+45 iki PK 89+72“;
- ✓ „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Pivašiūnai–Eigirdonys rekonstrukcija nuo PK 0+00 iki PK 61+90“;
- ✓ „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Nemunaitis–Makniūnai rekonstrukcija nuo PK 0+00 iki PK 74+06“.

Pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008-09-15 įsakymu Nr. 3-331 (pakeitimas 2009-07-28 Nr. 3-351) patvirtintą VP2-4.4-SM-02-R priemonės „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Alytaus rajono savivaldybės administracija 2009 m. Transporto investicijų direkcijai teikė paraišką dėl projekto „Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Alovė–Ilgai Alovės seniūnijoje rekonstrukcija“ darbų finansavimo iš Europos Sąjungos lėšų, kurio vertė yra 3 mln. 282 tūkst. 370 litų. Šiam projektui yra skirta 2 mln. 790 tūkst. 15 litų Europos Sąjungos lėšų ir 344 tūkst. 649 Lt valstybės biudžeto lėšų, likusi dalis - 147 tūkst. 706 Lt iš savivaldybės biudžeto.

RAJONO KELIŲ ŪKIS

			2009 m.	
--	--	--	---------	--

	2007 m.	2008 m.		Palyginimo %
Kelių ūkis				
Kelių ilgis km rajone iš viso	1528,626	1528,626	1528,626	100
Iš to skaičiaus:				
Krašto keliai	150,170	150,170	150,170	100
Rajoniniai keliai	262,410	262,410	262,410	100
Savivaldybės keliai	1116,046	1116,046	1116,046	100
Kelių statybos ir priežiūros darbai, tūkst. Lt	3178,6	4269,4	2049,9	48
Iš to skaičiaus:				
Kelių rekonstravimo darbai	1307,0	366,3	0,00	0
Kelių remonto (taisymo) darbai	1014,2	3254,7	1208,0	37
Kelių priežiūros darbai	857,4	648,4	841,9	130
Darbų apimtis natūriniais rodikliais				
Kelių rekonstravimo darbai, km	2,565	0,898	0,00	0
Kelių remonto (taisymo) darbai, km	6,100	21,106	7,225	34

APLINKOS APSAUGA RAJONE

2009 metais Alytaus rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos sudarė 195 tūkst. 600 litų:

- 120 tūkst. 100 litų pajamos iš mokesčių (64 tūkst. 900 litų – mokesčiai už teršalų išmetimą į aplinką, 55 tūkst. 200 litų – mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą);
- 75 tūkst. 500 litų nepanaudotų 2008 metų lėšų likutis.

Per metus panaudota 194 tūkst. 800 litų:

- 9 tūkst. 700 litų - želdiniams įsigyti ir želdynams tvarkyti savivaldybės ir seniūnijų teritorijose; 3 tūkst. 600 litų panaudota tūkstantmečio programai (kultūros paveldo objektų tvarkymui, medžių alėjos sodinimui);
- 4 tūkst. 900 litų - Daugų seniūnijos paplūdimio sutvarkymo darbams prie Didžiulio ežero;
- 5 tūkst. litų - Punios miestelio tvenkinio išvalymo darbams;
- 60 tūkst. 600 litų - aikštelių, antrinių žaliavų konteineriams pastatyti, įrengimo darbams;
- 18 tūkst. 300 litų - bešeimininkų artezinių gręžinių konservavimui;
- 6 tūkst. litų - šiukšlynams, užterštomis teritorijoms, taršos šaltiniams ir pavojingoms atliekoms tvarkyti;
- 8 tūkst. litų – įsigyti chemikalams, skirtiems pakelės krūmams purkšti;
- 54 tūkst. 500 litų - įgyvendintoms prevencijos priemonėms medžiojamųjų gyvūnų daromai žalai miškui.
- 1 tūkst. litų - Metelių regioniniame parke vykdytam moksleivių ekologiniam švietimui,
- 2 tūkst. litų - užšiukšlintų vietų tvarkymui;
- 1 tūkst. litų - žemės mėnesio renginių organizavimui;
- 1 tūkst. 500 litų - Nemuno kilpų regioninio parko Punios šilo gamtinio rezervato ir jo apsaugos zonos vabalų tyrimams atlikti.
- 700 litų - spaudiniams (teisinei informacijai) įsigyti.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai skirta 18 tūkst. litų.

VANDENTVARKA RAJONE

2009 metais baigti statybos darbai ir objektas „Vandentiekio ir buitinės nuotakynės plėtra Simne, Alytaus rajone“ pripažintas tinkamu naudoti. Projektas įgyvendintas už 9 mln. 400 tūkst. litų.

Nutiesta 4,8 km vandentiekio, 5,0 km nuotekų tinklų, įrengta nuotekų perpumpavimo siurblinė. Prie naujai įrengtų tinklų planuojama prijunti 190 individualių namų, o naudotis centralizuotu vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklais galės apie 738 žmonės. Nuotakynas aptarnaus apie 184 namus su 678 gyventojais. Pagerės ekologinė aplinka, bus mažiau teršiamas Simno ežeras.

2009 metais baigti pastatyti ir priduoti objektai: Santaikos ir Norgeliškių gręžiniai, Alovės ir Vankiškių gyvenviečių vandens gerinimo įrenginiai ir gręžiniai, Alovės nuotekų tinklų ir mini valymo įrenginiai, vandentiekio ir nuotekų tinklų išplėtimas Vytauto/Birutės g. Simno mieste. Pastatytų objektų vertė apie 1 mln. 140 tūkst. litų.

2010 metais planuojama įrengti naują artezinį gręžinį Alytaus sen. Genių kaime.

- Parengtas ir patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas ir jo sprendiniai.
- Parengti Eičiūnų ir Kumečių gyvenviečių vandens gerinimo ir geležies šalinimo sistemų techniniai projektai. Jiems įgyvendinti 2010 metais bus teikiamos paraiškos ES struktūriniais fondams dėl finansinės paramos.
- Kreiptasi į Aplinkos ministeriją dėl projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Daugų mieste“ finansavimo iš ES struktūrinių fondų lėšų. Projektas įtrauktas į priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ rezervinių valstybės projektų sąrašą.
- Alytaus rajono savivaldybė (partneris) ir (pareiškėjas) UAB „Dzūkijos vandenys“ yra pateikusias Aplinkos projektų valdymo agentūrai paraišką „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Alytaus mieste“ (dalis „Vandentiekio ir nuotakyno plėtra Miklusėnų gyvenvietėje“) finansavimo. Parengtas techninis projektas „Vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba Miklusėnų gyvenvietėje“, vykdomos rangos darbų pirkimo procedūros, 2010 m. pavasarį prasidės rangos darbai, planuojama pakloti apie 5,6 km vandentiekio tinklų, 7,8 km nuotekų tinklų ir pastatytos 4 nuotekų perpumpavimo siurbines, projekto vertė apie 5 mln. litų.

ŠVIETIMAS IR VAIKŲ UGDYMAS

2008-2009 mokslo metais rajone buvo

- 1 gimnazija,
- 5 vidurinės mokyklos,
- 9 pagrindinės mokyklos,
- 3 ikimokyklinės įstaigos,

- 2 pradinio ugdymo skyriai,
- 2 ikimokyklinio ugdymo skyriai (lanko 31 vaikas),
- neformaliojo ugdymo įstaiga – Alytaus rajono meno ir sporto mokykla su struktūriniais padaliniais Butrimonyse, Miroslave, Pivašiūnuose, Simne,
- 2009-2010 mokslo metų pradžioje (2009 m. rugsėjo 1 d.) Alytaus rajono bendrojo lavinimo mokyklose buvo 2 719 mokinių, iš jų 158 priešmokyklinukai (116 mokyklose ir 42 darželiuose). Iš viso 2 877 vaikai.

2009 m. sausio 1 d. Alytaus rajono Daugų meno mokyklą lankė 194 meninės krypties mokiniai. 2009-2010 mokslo metų pradžioje Alytaus rajono Daugų meno mokykla pertvarkyta į Alytaus rajono meno ir sporto mokyklą. Ją pradėjo lankyti 136 sportinės krypties mokiniai. 2009 m. gruodžio mėnesį Alytaus rajono meno ir sporto mokyklą lankė 284 meninės ir sportinės krypties mokiniai. 2009 m. biudžete buvo planuota Sporto centrui ir Meno mokyklai 1 mln. 490 tūkst. Lt ir sporto programai 10 tūkst. Lt. Tų pačių paslaugų teikimui užtikrinti 2010 metų biudžete numatyta 1 mln. 42 tūkst. Lt, tarp jų sporto programai – 100 tūkst. Lt.

2009 metų pradžioje nemokamai buvo maitinami 1 567 mokiniai. Tai sudarė 52 proc. viso rajono mokinių skaičiaus. 2009 metų pabaigoje nemokamai buvo maitinami 1 704 mokiniai. Tai sudarė 59 proc. viso rajono mokinių.

2009 m. rajono bendrojo lavinimo mokyklose dirbo 354 pedagogai. Iš jų 233 vyr. mokytojai, 77 mokytojai metodininkai, 1 mokytojas ekspertas, 1 specialusis pedagogas metodininkas, 4 socialiniai pedagogai, 10 priešmokyklinio ugdymo pedagogų, 1 psichologas, 3 logopedai.

Dalyvavimas programose

Mokinių užimtumui vasaros atostogų metu iš savivaldybės biudžeto 5 programoms skirta 8 000 Lt. Programose dalyvavo 254 rajono moksleiviai. Iš Švietimo ir mokslo ministerijos socializacijos programoms remti Alytaus rajono savivaldybei buvo skirta 22 000 Lt, vaikų vasaros poilsiui 4 000 Lt, programoms per visus mokslo metus skirta 6 000 Lt. Pilietinio ir tautinio ugdymo projektams buvo skirta 6 000 Lt, juose dalyvavo 3 560 vaikų. Alytaus rajono mokinių vasaros poilsį finansavo ir JAV-Baltijos fondas, kuris skyrė 10 000 Lt.

Lietuvos tūkstantmečio dainų šventėje „Amžių sutartinė“, vykusioje 2009 m. liepos 1-6 d. Vilniuje, Alytaus rajonui atstovavo trys moksleivių chorai, vienas jaunučių šokių kolektyvas, viena liaudiškos muzikos kapela „Pivašiūnai“ ir vaikų kapela „Griezliukė, iš viso 98 mokiniai.

Ugdymo įstaigų materialinės bazės turinimas

Vykdoma Mokyklų tobulinimo programa plius, kuriai įgyvendinti naudojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo 2007–2013 metams skirtos lėšos. Siekiant kurti palankesnes sąlygas bendrojo lavinimo ir švietimo kokybės gerinimui panaudojant šiuolaikinių technologijų teikiamas galimybes MTP+ projektuose, savivaldybės tarybai pritarus dalyvauja keturios rajono bendrojo lavinimo mokyklos. Projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“ dalyvaujančios Simno gimnazija, Daugų Vlado Mirono, Butrimonių vidurinės mokyklos siekia modernizuoti bendrojo lavinimo mokyklas, rengia šiuolaikinėmis technologijomis aprūpintas mokytojų darbo vietas. Projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimas“ dalyvauja Daugų Vlado Mirono vidurinė ir Makniūnų pagrindinė mokyklos, jos modernizuoja mokyklų bibliotekas ir siekia pagerinti mokyklos bendruomenei teikiamų paslaugų kokybę bei laiduoti geresnes mokymo ir mokymosi sąlygas. Projekte „Technologijų, menų ir gamtos mokslų mokymo infrastruktūra“ modernizuoti Simno gimnazijos ir Butrimonių vidurinės mokyklos kabinetai, atnaujintos technologijų, gamtos ir menų mokymo priemonės bei įranga.

2009 metais iš Švietimo ir mokslo ministerijos buvo gautas mokyklinis autobusas „Iveco Daily 50C15V“. Autobusas paskirtas Ūdrijos pagrindinei mokyklai. Alytaus rajono savivaldybės mokykla turi 21 mokyklinį autobusą.

2009 metais į mokyklas buvo pavežami 1 622 mokiniai. Iš jų: 535 mokiniai maršrutiniais autobusais, 1022 mokykliniais autobusais ir 65 kitais vežiojimo būdais.

Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2009 m. priėmė svarbius sprendimus, susijusius su Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centro veiklos, mokytojų nuolatinio mokymosi ir specialiųjų poreikių vaikų aptarnavimo sąlygų gerinimu. Centro pastatas prijungtas prie miesto vandentiekio ir nuotekų šalinimo sistemos. Pasirašyta Jungtinė veiklos sutartis su Pedagogų profesinio rengimo centru, kuris vykdo ES finansuojamą projektą „Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo infrastruktūros plėtra“. Bendradarbiavimo rezultatas – centrai skirta nauja skaitmeninė technika.

Savivaldybės taryba priėmė 6 sprendimus švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centro veiklos klausimais:

- 2009-02-12 Nr. K-32 „Dėl Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės pagalbos centro specialiosios programos tvirtinimo“;
- 200-02-12 Nr. K-37 „Dėl Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės pagalbos centro mokamų paslaugų tvirtinimo“.

Šie dokumentai ypač aktualūs sprendžiant ekonomines problemas. Jų parengimas ir patvirtinimas įpareigojo centro darbuotojus dar kartą kritiškai įvertinti savo veiklą, ieškoti naujų darbo formų, plėsti teikiamas paslaugas, ieškoti naujų išteklių veiklai organizuoti.

Alytaus rajono meno ir sporto mokykla

Alytaus rajono savivaldybės taryba nuo 2009-09-01 likvidavo biudžetinę įstaigą Alytaus sporto centrą, siekdama pagerinti kūno kultūros ir sporto prieinamumą rajono gyventojams bei racionaliau panaudoti turimą turtą ir lėšas, skirtas sporto politikai formuoti Alytaus rajone. Neformalųjį moksleivių sportinį ugdymą tęsia biudžetinė įstaiga Alytaus rajono meno ir sporto mokykla, savivaldybės tarybai pakeitus Daugų meno mokyklos nuostatus.

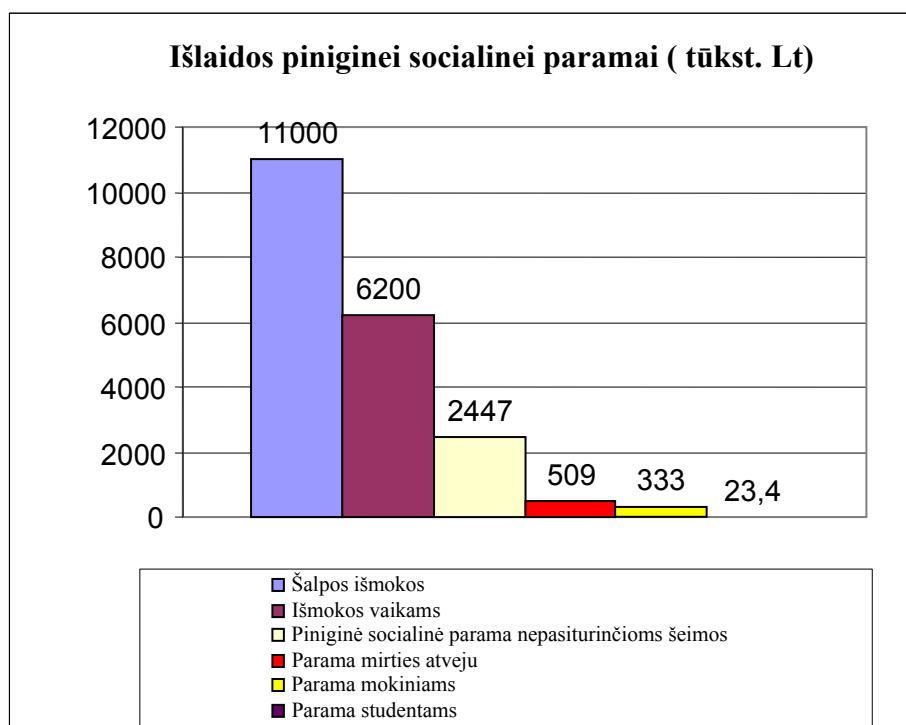
Likvidavus Alytaus sporto centrą savivaldybė sutaupė beveik pusė milijono litų. 2009 m. biudžete buvo planuota Sporto centrui ir Meno mokyklai 1 mln. 490 tūkst. Lt ir sporto programai 10 tūkst. Lt. Tų pačių paslaugų teikimui užtikrinti 2010 metų biudžete numatyta 1 mln. 42 tūkst. Lt, tarp jų sporto programai – 100 tūkst. Lt.

Šiuo metu šioje įstaigoje yra dvi neformaliojo ugdymo sritys: meninis ir sportinis ugdymas. Alytaus rajono Daugų meno mokyklą lankė 194 meninės krypties mokiniai. 2009-2010 mokslo metų pradžioje Alytaus rajono meno ir sporto mokyklą pradėjo lankyti 136 sportinės krypties mokiniai. 2009 m. gruodžio mėnesį Alytaus rajono meno ir sporto mokyklą lankė 284 meninės ir sportinės krypties mokiniai. Yra penkios sporto šakos: baidarių irklavimas, dviračių sportas, dziudo, lengvoji atletika, futbolas.

Meninės srities dalykai: gitaros klasė, fortepijono klasė, kanklės, dailės klasė, solfedžio klasė, smuiko klasė, akordeono klasė. Alytaus rajono meno ir sporto mokykla turi 4 skyrius: Miroslove, Simne, Pivašiūnuose, Butrimonyse.

SOCIALINĖ PARAMA RAJONE

Poreikis socialinei paramai rajone nuolat auga. Atitinkamai didėja ir socialinei paramai skiriamų lėšų apimtis. 2009 m. socialinė parama suteikta 22 497 asmenims, išlaidos socialinei paramai – 22 mln. litų. Lyginant su 2008 m. išlaidos padidėjo 4,5 mln. litų.

Didžioji dalis rajono gyventojų gavo piniginę socialinę paramą. Jiems išmokėta 20,5 mln. litų įvairių socialinių išmokų. Daugiausia lėšų skirta šalpos išmokų gavėjams (11 mln. litų) ir šeimoms, gaunančioms išmokas už vaikus (6 mln. 200 tūkst. litų). Didėjant nedarbiui, ypač išaugo nepasiturinčių šeimų, kurioms buvo teikiama piniginė parama, skaičius. Joms išmokėta 2 mln. 447 tūkst. litų socialinių pašalpų ir kompensacijų (lyginant su 2008 metais, išlaidos nepasiturinčių šeimų paramai padidėjo 1 mln. 570 tūkst. Lt).

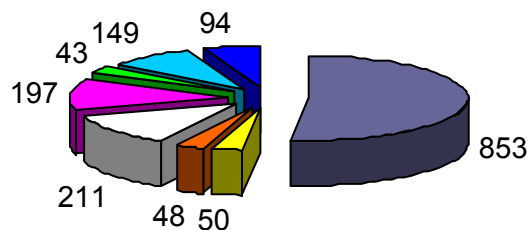
Paramos sulaukė ir šeimos, dėl įvairių priežasčių (ligos, gaisro, stichinės nelaimės atveju ir pan.) patekusios į sunkią materialinę padėtį. 2009 metais iš savivaldybės biudžeto lėšų vienkartinę piniginei paramai skirta 82 tūkst. litų. Vienkartinės pašalpos išmokėtos 423 šeimoms.

Vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtintais Alytaus rajono studijų rėmimo fondo nuostatais, savivaldybė remia gerai besimokančius rajono studentus. 2009 m. paramą gavo 18 aukštosiose mokyklose studijuojančių jaunuolių, iš jų 1 studentei parama suteikta savivaldybės tarybos sprendimu išimties tvarka. Iš viso studentams išmokėta 23 tūkst. 400 litų.

Siekdama skatinti gyventojų iniciatyvą ir pilietiškumą, jų dalyvavimą bendruomenės veikloje, Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino naują Alytaus rajono gyventojų telkimo visuomenei naudingiems darbams tvarkos aprašą, kuriame numatė darbingus nedarbingus piniginės socialinės paramos gavėjus pasitelkti visuomenei naudingiems darbams atlikti. 2009 m. visuomenei naudingus darbus dirbo 248 asmenys. Gyventojai tvarkė aplinką, teikė pagalbą senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims, atliko kitus visuomenei naudingus darbus.

Svarbi savivaldybės funkcija – socialinių paslaugų organizavimas rajono gyventojams.

Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms gauti (tūkst. Lt)

■ Savivaldybės pavaldumo socialinės globos įstaigos
■ Pivašiūnų ir Rumbonių parapijų globos namai
■ Šeimynos
□ Socialinė priežiūra socialinės rizikos šeimoms
■ Vaikų socialinė globa apskričių pavaldumo įstaigose
■ Senyvo amžiaus asmenų ir neįgalųjų globa apskričių pavaldumo įstaigose
■ Asmenų su sunkia negalia globa
■ Pagalba į namus pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims

Siekiant nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis, atsižvelgiant į gyventojų poreikius, Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės 2009 m. socialinių paslaugų planas.

Prioritetinės socialinių paslaugų gavėjų grupės ir pagrindiniai socialinių paslaugų vartotojai rajone – pagyvenę žmonės ir neįgalūs asmenys. 2009 metais socialinės paslaugos suteiktos 8 446 asmenims. Išlaidos socialinėms paslaugoms sudarė 1,6 mln. litų. Daugiausia lėšų (903 tūkst. litų) panaudota rajono stacionarioms socialinės globos įstaigoms finansuoti. Šiose įstaigose 2009 m. gyveno ir gavo socialines paslaugas 82 asmenys.

Vienišiemis pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims socialinės paslaugos teikiamos jų namuose. 2009 m. tokios paslaugos suteiktos 39 asmenims, išlaidos pagalbai į namus – 94 tūkst. litų. Rajono šeimynoms, globojančioms vaikus, skirta 48 tūkst. litų. Finansuotos socialinės globos paslaugos ir vaikams bei suaugusiems asmenims apskričių pavaldumo įstaigose - 240 tūkst. litų. (197 tūkst. Lt vaikų socialinei globai, 43 tūkst. Lt suaugusių asmenų socialinei globai), asmenų su sunkia negalia globai skirta 149 tūkst. litų.

SOCIALINIS BŪSTAS

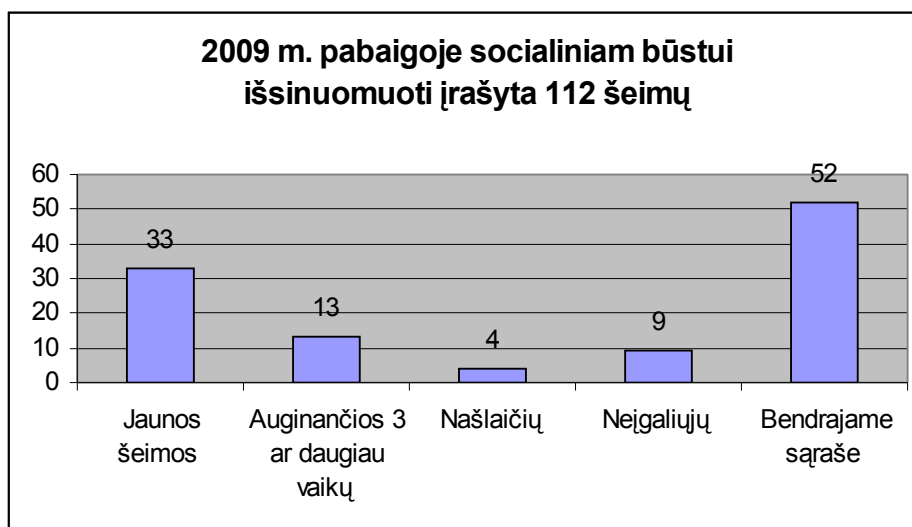
2009 metais buvo priimta nemažai tarybos sprendimų dėl savivaldybės socialinio būsto suteikimo tvarkos, susidėvėjusių butų nurašymo ir likvidavimo, nuompinigių nustatymo, butų pardavimo nuomininkams. Patvirtinta specialioji programa dėl nuompinigių, gautų už negyvenamųjų ir gyvenamųjų patalpų nuomą, panaudojimo blogos būklės socialinio būsto remontams. Perskaičiuotos gyvenamųjų patalpų nuomos kainos kiekvienam būstui atskirai, priklausomai nuo būsto vietovės, būsto nusidėvėjimo, individualių būsto savybių ir siekė nuo 0,40 Lt iki 1,60 Lt už 1 kv. m.

Baigta 18 butų gyvenamojo namo Pivašiūnų seniūnijoje statyba, jame gyvena 58 asmenys. Socialinis būstas buvo suteiktas 20 šeimų ir asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą. Suteikti būstai sudarė 1043 kv. m.

Metų pabaigoje socialiniam būstui išsinuomoti įrašyta 112 šeimų ir asmenų:

- 33 – jaunų šeimų,
- 13 – šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų,
- 4 - našlaičių ir likusių be tėvų globos asmenų,
- 9- neįgalių asmenų,

- 52 bendrajame sąrašė,
- 1 socialinio būsto nuomininkas, turintis teisę į būsto sąlygų pagerinimą.

Iš valstybės remiamų būsto kreditų, teikiamų šeimoms ir asmenims, turinčioms teisę į valstybės paramą būstui įsigyti, Alytaus rajono savivaldybei buvo patvirtinta 1400 tūkst. litų limitas:

- AB SEB banko 800 tūkst. litų,
- AB „Swedbank“ 300 tūkst. litų,
- AB banko „Snoras“ 300 tūkst. litų.

Galimybė įsigyti būstą lengvatinėmis sąlygomis nepasinaudojo nei vienas rajono gyventojas.

Socialinio būsto fonde yra 71 butas. Visi socialinio būsto nuomininkai kas treji metai turi pateikti turto ir pajamų deklaracijas. Viršijus dydžius nustatytus teisės aktuose, nuomininkai iš nuomojamų patalpų turi išsikelti. Ne visi nuomininkai vykdo įsipareigojimus, keletas nuomininkų yra nemažai išsiskolinę už patalpų nuomą. 2009 metų pabaigoje skolos už butų nuomą sudarė 8016 Lt. Nuolat vykdomė gyvenamųjų patalpų nuomos administravimą, ragindami kuo skubiau likviduoti išsiskolinimą. Dėl išsiskolinimų buvo kreiptasi į teismą ir priimtas teismo sprendimas nutraukti gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį bei išskeldinti nuomininką. Sprendimas nuomininko savanoriškai nebuvo vykdomas, todėl savivaldybė, siekdama apginti savo teises, turėjo kreiptis į antstolius.

SVEIKATOS APSAUGA

Savivaldybė vykdo rajono gyventojų sveikatinimo programas. Siekiama užkirsti kelią žalingiems įpročiams, ugdyti sveiką mitybą, skatinti fizinę aktyvumą, gerinti psichinę sveikatą. Vykdoma ligų profilaktika.

2009 m. tęsė veiklą trys Alytaus rajono savivaldybės viešosios sveikatos priežiūros įstaigos, privati šeimos klinika:

- Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos stotis (teikianti paslaugas ir Alytaus miesto gyventojams),
- Alytaus rajono Miroslovo ambulatorija,
- Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – PSPC),
- Privati šeimos klinika UAB „Disolis“.

Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos stotis

- Į GMP stotį 2009 m. kreipėsi 15 626 asmenys.
- Suteikta medicininė pagalba 14 837 asmenims.
- Rajone įvykdyti 5 078 iškvietimai (tai sudaro 34 proc. visų iškvietimų - 14 837).
- 1000-čiui Alytaus miesto ir rajono gyventojų tenka 150 iškvietimų.
- Ilgalaikio turto įsigyta už 33,13 tūkst. Lt.
- Medicininės įrangos įsigyta už 22,8 tūkst. Lt.

GMP darbuotojai dalyvavo tarptautinėse III-iose greitosios medicinos pagalbos žaidynėse (Druskininkuose), mokslinėje praktinėje konferencijoje „GMP koncepcijos įgyvendinimo aktualijos“, kvalifikacijos kėlimo kursuose.

Įstaigos darbuotojai 2009-2011 m. dalyvauja projekte „Lietuvos greitujų medicinos pagalbos įstaigų žmogiškųjų išteklių profesinės kvalifikacijos tobulinimas“.

Alytaus rajono pirminės sveikatos priežiūros centras

Pagrindiniai įstaigos veiklos tikslai: gerinti žmonių sveikatą, sumažinti mirtingumą, kokybiškai teikti medicinos paslaugas. Pagrindinės įstaigos veiklos kryptys yra:

- slaugos ligoninių veikla;
- bendros praktikos gydytojų veikla;
- kita gydytojų veikla;
- bendroji (terapinė) odontologų veikla;
- vidurinio medicinos personalo paslaugos, teikiamos ligoniams ne ligoninėse;
- medicinos laboratorijų veikla;
- kita įstatymais neuždrausta veikla.

Pagrindiniai įstaigos veiklos uždaviniai yra organizuoti ir teikti nespecializuotas ir specializuotas, kvalifikuotas pirminės sveikatos priežiūros ambulatorines ir stacionarines paslaugas Alytaus miesto ir rajono gyventojams. Šios paslaugos teikiamos įstaigoje ir pacientų namuose. Esant reikalui, asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos visos respublikos gyventojams, užsieniečiams, asmenims be pilietybės.

Grynasis finansinių metų pelnas sudaro 1,2 % visų pajamų. Lyginant su 2008 metais pelnas sumažėjo 53,6 %, tai yra 71854 litais. Susidariusi ataskaitinių metų finansinį rezultatą sąlygojo medicininių paslaugų balo vertės mažėjimas nuo 2009 m. gegužės 1 dienos.

PSPC atliekamų sveikatos priežiūros paslaugų finansavimas 96,1 % priklauso nuo Privalomojo sveikatos draudimo fondo skiriamų lėšų. Kitą dalį sudaro 3,9 % - lėšos, uždirbtos teikiant paslaugas kitoms įstaigoms ir gyventojams, neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu.

Per 2009 metus atlikta sveikatos priežiūros paslaugų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų už 4710823 litus, sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos nedraustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims ir kitoms gydymo įstaigoms, iš kurių pajamos sudarė 185580 litų ir kitos ūkinės veiklos pajamos sudarė 7019 litų.

Darbuotojų skaičius praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2008-12-31) - 147. Darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2009-12-31) – 140.

Centras dalyvauja šiuose projektuose:

- „Alytaus rajono savivaldybės PSPC darbuotojų kvalifikacijos ir gebėjimų ugdymas“ (Nr. VP1-1. SADM-06-K01-011);

VP3-2.1-SAM-10-V priemonės „Ambulatorinių, palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų plėtra bei stacionariųjų paslaugų optimizavimas“ 2009-2013 m. laikotarpiui, projektas „Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų kokybės gerinimas Alytaus rajone“. Projekto tikslas – plėtoti ir vystyti palaikomojo gydymo ir slaugos, paliatyvios pagalbos paslaugas VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centro Daugų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, užtikrinti šių paslaugų prieinamumą Alytaus rajono gyventojams, įsteigti 2 paliatyvios pagalbos lovas (kurios jau yra įsteigtos) ir įsigyti reikiamą medicinos ir slaugos įrangą, pagerinti palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvios pagalbos paslaugų kokybę ir prieinamumą ne mažiau kaip 300 pacientų per metus. Paramos lėšos iš viso 622000 Lt, iš jų Europos Sąjungos lėšos 528700 Lt ir 93300 Lt bendro finansavimo.

Stacionarinėje slaugos ir palaikomojo gydymo slaugos ligoninėje patvirtintos 43 stacionarinės palaikomojo gydymo ir slaugos lovos. 2009 metais įvykdyta lovadienių 11782. Vidutinė gulėjimo trukmė 19 dienų. Lovų funkcionavimas per metus 274 dienos.

Daugų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje buvo patvirtinta 10 socialinės globos lovų. Socialinė globa skirta gyventi pensinio amžiaus žmonėms ir teisės aktuose nustatyto nedarbingumo lygio neįgaliesiems, kurie dėl senatvės ir kitų aplinkybių negali savarankiškai gyventi savo namuose ir jiems būtina nuolatinė globa bei slauga. Globos veikla nuo 2009 birželio 1 dienos perduota Alytaus rajono savivaldybės Miroslovo globos namams.

PSPC 2009 m. veiklos išvados

- VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras 2009 metais dirbo pelningai, finansinių metų veiklos rezultatas – 62135 Lt pelno;
- Nepaisant nuo 2009-05-01 11% sumažinto teikiamų paslaugų įkainio, dėl kurio pelnas sumažėjo 53,6%, t. y. 71854 Lt, įstaigos finansinė būklė išlieka stabili, be išsiskolinimų. Vykdytas finansinių resursų ir materialinių išteklių taupymo planas leido sutaupyti apie 100000Lt.
- Nepaisant gyventojų senėjimo, emigracijos į didesnius miestus ir užsienį bei didelės konkurencijos su kitomis pirminės sveikatos priežiūros įstaigomis, 2009 metais pirmą kartą prie įstaigos prisirašiusių gyventojų skaičius padidėjo 83 gyventojais.
- 2009 metais pradėtos vykdyti dvi Europos Sąjungos finansuojamos programos: „Palaikomojo gydymo ir slaugos stacionariųjų paslaugų plėtra Alytaus rajone“ bei kartu su VšĮ Alytaus poliklinika vykdoma darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programa. Tai įgalins 2010 metais iš esmės pagerinti teikiamų paslaugų kokybę Daugų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje ir pakelti darbuotojų profesinę kvalifikaciją.
- 2009 metais prie įstaigos prisirašiusiems gyventojams buvo pradėta teikti ambulatorinę paliatyvioji pagalba suaugusiems ir vaikams bei stacionarinę paliatyvioji medicinos pagalba Daugų ligoninėje.
- 2009 metų bėgyje nebuvo gauta nei vieno rašytinio gyventojų skundo dėl teikiamų paslaugų kokybės ar medicininės etikos ir deontologijos principų pažeidimo.

Visuomenės sveikatos biuras

Alytaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – biuras) pradėjo veikti 2008 metų liepos mėnesį. Nuo 2009 metų sausio 1 dienos mokyklose dirbančios visuomenės sveikatos priežiūros specialistės iš Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centro buvo perkeltos į Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurą. Įkūrus biurą suaktyvėjo visuomenės sveikatos priežiūra Alytaus rajone. Biuro veiklos vykdytos įvairiomis kryptimis:

- visuomenės mokymas įvairiomis visuomenės sveikatos temomis (užkrečiamųjų ir neinfekcinių ligų profilaktika, psichikos sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas). Mokymo pobūdis nebuvo vienakryptis: vyko ir tradicinės paskaitos, ir aktyvūs seminarai, ir konkursai–viktoringos, informacija dažnai pateikiama ir žiniasklaidoje;
- gyvensenos ir jos ryšio su sveikata stebėseną;
- vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimas;
- bendradarbiavimas su socialiniais partneriais;
- savivaldybės institucijų sprendimų projektų poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

Taip pat biuras gavo licenziją privalomos pirmosios pagalbos mokymui ir higienos įgūdžių formavimui. Jau nuo 2010 m. bus pradėta ši veikla.

Alytaus rajono savivaldybė visuomenės sveikatos biurui skyrė 68 tūkst. litų.

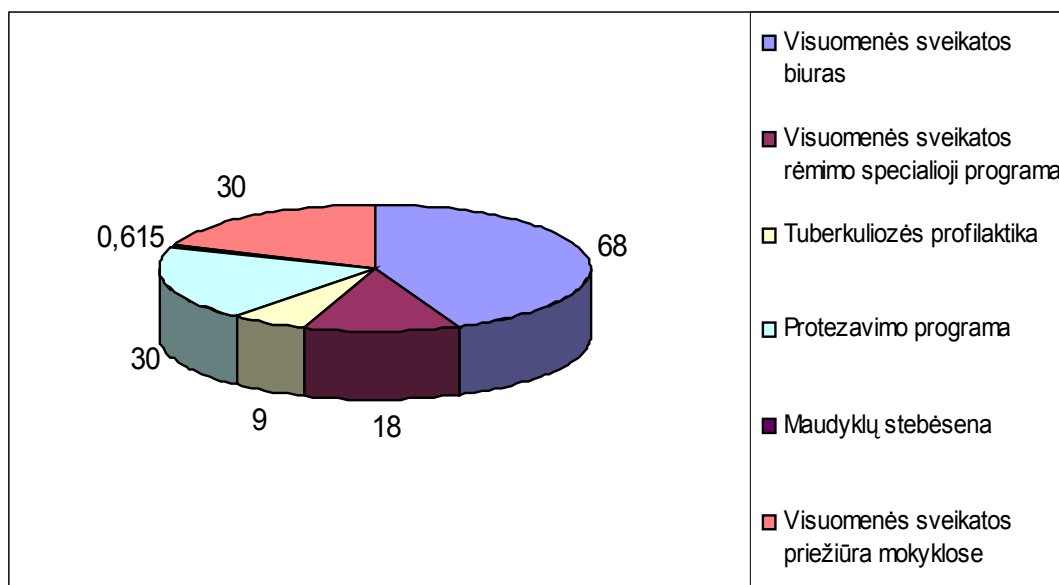
Išskirtinis projektas „Keliaujačios sveikatos palapinės“. Alytaus rajono gyventojai buvo kviešti domėtis savo sveikata, sužinoti, įvertinti riziką sirgti širdies ir kraujagyslių bei virškinamojo trakto ligomis ir cukriniu diabetu, sužinoti šios rizikos mažinimo galimybes. Buvo atliekamas kūno sudėties analizės tyrimas. Projekto dalyviai dalyvavo fizinį aktyvumą skatinančiuose užsiėmimuose, atlikti relaksacijos pratimus.

Įvyko 9 renginiai (devyniuose rajono miesteliuose ir kaimuose), kuriuose dalyvavo beveik 2500 gyventojų. Šis projektas buvo finansuotas iš Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos.

Sveikatos priežiūros programos ir paslaugos

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2009 metais skyrė 87 tūkst. 615 Lt šioms programoms ir paslaugoms:

- nustatytų kategorijų asmenų dantų protezavimui;
- sveikatos priežiūros mokyklose programai;
- visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai;
- maudyklų stebėsenai;
- tuberkuliozės profilaktikai.

1 pav. Savivaldybės lėšos visuomenės sveikatos priežiūrai (tūkst. Lt)

Visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose programa

2009 metais mokinių skaičius mokyklose, kurių steigėjas Alytaus rajono savivaldybė, buvo 2724, kitų steigėjų mokyklose – 553 mokiniai. Mokyklų visuomenės sveikatos specialistų skaičius 2009 metais – 10 (4,5 etato).

Vaikams profilaktinius sveikatos tikrinimus kasmet prieš rugsėjo mėnesį atlieka šeimos gydytojai.

Mokyklose dirba 10 darbuotojų, iš kurių keturios įgijusios aukštąjį išsilavinimą, kitos bendruomenės slaugytojos baigusios specialius visuomenės sveikatos kvalifikacijos kėlimo kursus. Tik viena darbuotoja dirba 0,75 etato krūviu, kitų tai antraeilės pareigos 0,25–0,5 etato krūviui.

Visose Alytaus rajono savivaldybės mokyklose vykdoma sveikatos priežiūra. Vaikų asmens sveikata rūpinasi visuomenės sveikatos specialistės.

Moksleivių sveikatos priežiūrai mokyklose skirta lėšų:

- iš Privalomo sveikatos draudimo fondo (PSDF) – 72 500 Lt;
- iš savivaldybės biudžeto – 30 000 Lt.

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa

2009 m. finansuota 18 programų: neinfekcinių ligų ir traumų profilaktikos ir kontrolės, užkrečiamų ligų profilaktikos ir kontrolės, alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos, psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencijos, vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, burnos ertmės organų ligų profilaktikos, gyventojų sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimo, bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, šeimos planavimo, konsultavimo, sveikatos žinių populiarinimo ir visuomenės sveikatos propagandos srityse.

2009 metams visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai skirta:

- lėšos iš Alytaus rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (20 % atskaitymų) – 18 000 Lt,
- PSDF – 19 970 Lt.

Protezavimo programa

2009 m. programai skirta:

- 30 000 Lt iš savivaldybės biudžeto (paslauga suteikta 23 Alytaus rajono gyventojams);
- 318 553 Lt iš PSDF (paslauga suteikta 118 Alytaus rajono gyventojų).

Šiuo metu paslaugos laukia 1 404 Alytaus rajono gyventojai.

Kitoms savivaldybės remiamoms sveikatos priežiūros paslaugoms (tuberkuliozės profilaktikai) Alytaus rajono savivaldybė skyrė 9 000 Lt. Paslaugų gavėjai: 7 metų amžiaus vaikai, vaikai, turintys sąlytį su sergančiu tuberkulioze, ligoniai, sergantys tuberkulioze, bei jų šeimos nariai).

Alytaus rajone susirgimų ir sergančiųjų tuberkulioze sumažėjo. Pernai šia pavojinga liga susirgo dvigubai mažiau rajono gyventojų nei 2008 metais ir 10–čia mažiau nei prieš dvejus metus. 2007 metais naujai susirgusiųjų aktyvia tuberkulioze buvo 17, 2008 metais – 14, o 2009 metais – 7 asmenys. Iš viso sergančiųjų aktyvia tuberkuliozės forma 2007 metais buvo 29, 2008 m. – 22, 2009 m. – 15 ligonių.

Alytaus rajono savivaldybė ypatingą dėmesį tuberkuliozės profilaktikai skiria nuo 2007 metų. Savivaldybės taryba keleri metai skiria lėšų, kad būtų užkirstas šios ligos plitimas: 2007 ir 2008 metais - po 10 000 litų, 2009 metais - 9000 litų. Savivaldybė ir šiais metais skirs lėšų tuberkuliozės profilaktikai.

Pagal tuberkuliozės profilaktikos programą 7 metų amžiaus vaikams atliekami tuberkulino mėginiai, vykdoma rizikos grupei priklausančių asmenų tuberkuliozės profilaktika (chemoprofilaktika, skreplių ištyrimas, mikobakterijų jautrumo vaistams nustatymas, tuberkuliozės židinių aprūpinimas dezinfekuojančiomis medžiagomis, kontaktinių vaikų tuberkulino mėginių atlikimas, atmintinių paruošimas), iš dalies apmokami medikamentai tuberkuliozei gydyti (priemokos už pirmos eilės vaistus nuo tuberkuliozės, skirtus tiesiogiai kontroliuojamam ambulatoriniam gydymui) ir maisto daviniai ligoniams, kuriems taikomas tiesiogiai kontroliuojamas ambulatorinis gydymas.

Maudyklų stebėseną

Vykdyta pagal valstybinę Maudyklų vandens kokybės 2009-2011 metų programą. Iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto programai įgyvendinti skirta 615 Lt 60 ct.

Valstybinės programos, finansuojamos iš PSDF

Alytaus rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos praėjusiais metais vykdė penkias prevencines programas, finansuojamas Alytaus teritorinės ligonių kasos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo:

1. Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa.
2. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa.
3. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa.
4. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa.
5. Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa.

Alytaus rajono savivaldybės pirminėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose gyventojai nuolat informuojami apie vykdomas programas, kviečiami aktyviai jose dalyvauti.

KULTŪRA IR PAVELDOSAUGA

Alytaus rajono savivaldybės 2007-2013 m. strateginės plėtros plane numatyti tikslai, uždaviniai ir priemonės, kaip išsaugoti ir puoselėti kultūrinį tapatumą, išsaugoti kultūrinį paveldą, skatinti kūrybinę veiklą ir meno įvairovę, plėtoti informacinę visuomenę, skatinti kultūros atvirumą bei sudaryti visuomenei sąlygas dalyvauti kultūroje ir ją vartoti. Siekiant užsibrėžtų tikslų 2009 m. Alytaus rajono savivaldybės tarybos posėdžiuose buvo svarstyta 30 klausimų, susijusių su Alytaus rajono savivaldybės kultūros politikos formavimu, parengti savivaldybės mero potvarkių projektai:

- kultūrinių įstaigų vadovų ataskaitos,
- kultūros plėtros programos projektų prioritetai ir jiems skiriamas finansavimas,
- Lietuvos tūkstantmečio minėjimo Alytaus rajone programos nuostatų ir priemonių plano patvirtinimas,
- pritarimas bendradarbiavimo sutarčiai su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru,
- teikiamų mokamų paslaugų sąrašas ir įkainių patvirtinimas kultūros įstaigose,
- nominacijų „Alytaus rajono metų geriausieji“ nuostatų patvirtinimo pakeitimas,
- Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir Alytaus rajono savivaldybės bendradarbiavimo įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“ sutartis,
- Kultūros darbuotojų dienos premijų skyrimas,
- didžiausiai leistinas etatų skaičius Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Alytaus rajono Daugų ir Simno kultūros centruose ir kt.

2009 m. Alytaus rajono savivaldybės Kultūros ir paveldosaugos skyrius kuravo 3 savivaldybės lėšomis finansuojamas programas. Iš viso Alytaus rajono kultūros paslaugoms bei programoms buvo skirta 3 mln. 726 tūkst. 300 Lt, tai yra 5,3 proc. viso savivaldybės biudžeto:

- 1 mln. 850 tūkst. Lt Alytaus rajono savivaldybės viešajai bibliotekai,
- 61 tūkst. Lt kultūros vertybių apsaugai,
- 1 506, 3 tūkst. Lt Alytaus rajono Simno ir Alytaus rajono Daugų kultūros centrams,
- 174 tūkst. Lt Lietuvos tūkstantmečio programai,
- 129 tūkst. Lt Kultūros plėtros programai,
- tūkst. Lt Jaunimo programai.

2009 m. Alytaus rajono savivaldybės administracijos Kultūros ir paveldosaugos skyrius parengė ir gavo finansavimą projektui **„Europos kultūrų bendradarbiavimo stiprinimas išsaugant kultūrinį tapatumą“**, vykdomą pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą, skirtą skatinti tvarų Lietuvos ir Lenkijos pasienio regiono vystymąsi, didinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą. Programą iš dalies finansuoja Europos Sąjungos Europos regioninės plėtros fondas. Projekto partneris – Punsco valsčius, Lenkija. Pagrindinis projekto tikslas yra stiprinti ilgalaikį bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Lenkijos pasienio regionų ir bendruomenių, palaikyti ir stiprinti jau esančius kultūrinius ryšius ir užmegzti naujus, puoselėjant kultūrinį tapatumą, senąsias tradicijas, perkeliant senąsias šventes į naujus laikus, ieškant patrauklių jų formų. Bendra projekto vertė – 865 654,94 Lt, rajono savivaldybės administracijai skirta investicijų dalis sudaro 615 672,22 Lt, savivaldybės įnašas - 92 350,83 Lt. Projekto trukmė – 22 mėnesiai, nuo 2009-06-22 iki 2011-04-05.

Įgyvendinant projektą suorganizuoti renginiai:

- Senovės amatų diena Dauguose,
- Alytaus rajono ir Punsco krašto dainų konkursas „Dainuoju Lietuvai-2009“ mero didžiajam prizui laimėti.

Siekiant gerinti tarptautinį kultūrinį bendradarbiavimą, skatinant kūrybiškumą ir tarptautinę kultūros sklaidą, taip pat amatininkų, menininkų (ir jų darbų) bei kitų kultūros veikėjų mobilumą, pradėta kurti nauja interneto svetainė, kurios internetinis adresas **<http://www.ciageragyventi.lt>** (lietuvių–anglų kalbomis).

Alytaus rajono meno mėgėjų kolektyvai ne kartą dalyvavo Punsco organizuojamuose renginiuose: Rudens gėrybių šventėje, Andrių vakare.

Parengti pirkimo dokumentai mobilieji scenai, garso ir šviesos aparatūrai, pradėti darbai, susiję su dzūkiško suvenyro įsigijimu ir kt.

Praėjusiais metais suorganizuoti 25 rajoniniai renginiai, kuriems panaudota 156 166,23 Lt, iš jų: kultūros plėtros programos – 42 147 Lt, Lietuvos tūkstantmečio minėjimo programos – 35 123,4 Lt, projekto „Europos kultūrų bendradarbiavimo stiprinimas išsaugojant kultūrinį tapatumą“ – 55 887,45 Lt, rėmėjų - 16 810 Lt, specialiųjų lėšų - 6 198,38 Lt.

Minint Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį, buvo sudaryta Alytaus rajono savivaldybės organizacinė komisija, kuri parengė Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo Alytaus rajone programos nuostatus ir priemonių planą. Alytaus rajono savivaldybės taryba patvirtino programą, kurioje numatė lėšų šiai programai įgyvendinti. Vyko daug renginių, parodų, pilietinių akcijų, konkursų. Buvo suorganizuota:

- Tarptautinei vaikų gynimo dienai skirta akcija „1000 širdelių Lietuvai“ Miroslove,
- pilietinė akcija „Išsaugokime Lietuvos kultūros paveldą ateinančioms kartoms“ (skirta rajono kultūros paveldo objektams tvarkyti),
- medžių alėjos sodinimo akcija Simne, lelijų sodinimo akcija „1000 lelijų Alytaus rajonui“,
- renginys Butrimonių miesteliui–310,
- parengtas ir išleistas dzūkų tarmės žodynėlis „Skamba dzūkiška šneka“.

Dalyvauta viename reikšmingiausių Lietuvos vardo tūkstantmečio renginyje - Lietuvos tūkstantmečio dainų šventėje „Amžių sutartinė“ 2009 m. liepos 1-6 dienomis Vilniuje. Respublikinėje dainų šventėje dalyvavo 10 Alytaus rajono meno kolektyvų, 162 dalyviai.

Galime pasidžiaugti pasiekimais. Alytaus rajonui sėkmingai atstovavo Miroslavo mėgėjų teatras su spektakliu „Pupos“ (režisierė Alma Purvinytė) respublikinėje mėgėjų meno teatru apžiūroje Trakuose, mėgėjų teatrų festivalyje „Kanapė-2009“ ir 19-toje Lietuvos mėgėjų teatrų apžiūroje-šventėje „ATSPINDŽIAI-2009“ Raseiniuose bei Kretingoje ir tapo laureatais iš 35 respublikos mėgėjų teatrų pasirodymų. Alytaus rajono Daugų kultūros centro Butrimonių filialo Eičiūnų laisvalaikio salės dainininkė Akvilė Vervečkaitė respublikiniame vaikų ir moksleivių liaudies kūrybos atlikėjų konkurse TRAMTATULIS 2009 išrinkta laureate. Taip pat šio filialo folkloro kolektyvas „Vieversita“ pelnė Alytaus rajono savivaldybės mero didįjį 1000 Lt prizą Alytaus rajono ir Punsko krašto dainų konkurse „Dainuoju Lietuvai-2009“, kuris vyko Punioje.

KULTŪROS PAVELDAS

Toliau buvo atliekama kilnojamųjų ir nekilnojamųjų vertybių tinkama priežiūra bei populiarinimas, taip prisidedant prie patrauklaus rajono įvaizdžio kūrimo.

- 2009 m. 30 tūkst. Lt skirta Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios restauravimo darbams.
- Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčios interjero restauravimo darbams skirta 29 tūkst. Lt.
- Mečetės Raižiuose stogo nudažymui skirta 10 tūkst. Lt.
- Europos paveldo dienų metu rugsėjo 25 d. Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje atidaryta spaudinių paroda „Istoriją kuriame kartu“, skirta tautinėms mažumoms, gyvenančioms Lietuvoje ir Alytaus krašte.
- Balandžio 21 d. Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotasis pėstininkų batalionas padėjo sutvarkyti, iškirsti dalį krūmų ant vieno didžiausių Lietuvoje Punios piliakalnio.

Alytaus rajono savivaldybė dalyvauja Tradicinės kultūros vertybių sąvado kūrimo programoje. 2009 metais šiam sąvadui paruošta byla „Laidotuvių raudojimai Alytaus krašte“.

ALYTAUS RAJONO JAUNIMO VEIKLA

Alytaus rajone gyvena daugiau nei 7000 14-29 metų amžiaus jaunų žmonių, arba 23,8 % visų Alytaus rajono gyventojų (Alytaus rajone yra 30 914 gyventojų). Rajone veikia maironiečių, jaunųjų šaulių, ateitininkų, skautų, jaunųjų miško bičiulių ir kitos organizacijos. Siekiant skatinti bei suaktyvinti jaunimo veiklą, savivaldybėje patvirtinta nauja Alytaus rajono jaunimo reikalų tarybos sudėtis bei nauja šios tarybos nuostatų redakcija (2009-04-28 sprendimas Nr. K-150).

Įgyvendinant Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 12 d. sprendimu Nr. K-40 patvirtintą Lietuvos tūkstantmečio minėjimo Alytaus rajone programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, trims geriausiems Alytaus rajono abiturientams įteiktos tūkstantmečio stipendijos.

Siekdama veiksmingiau šalinti nepilnamečių teisės pažeidimų priežastis ir sąlygas, geriau apsaugoti juos nuo neigiamo poveikio, Alytaus rajono savivaldybės taryba 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. K-198 „Dėl vaikų iki 16 metų amžiaus lankymosi vakarais ir nakties metu viešose vietose tvarkos nustatymo“ patvirtino vaikų iki 16 metų amžiaus lankymosi vakarais ir nakties metu viešose vietose tvarką: nuo gegužės 1 d. iki rugsėjo 30 d. – iki 23 valandos, o nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d. – iki 22 valandos.

Sukaupta nemaža patirtis sprendžiant paauglių ir jaunimo laisvalaikio užimtumo problemas per jaunimo projektinę veiklą, t. y. per Alytaus rajono jaunimo pilietiškumo ir laisvalaikio užimtumo programą „Jaunimas kaimui“. 2009 metais Alytaus rajono visuomeninių jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo iniciatyvinių grupių projektinei veiklai buvo skirta 5 tūkst. litų ir įgyvendinti 5 projektai, kurių pagrindinis tikslas – jaunimo laisvalaikio užimtumas per sportą,

kultūrą, meninę mėgėjišką, aplinkosauginę ir kitas veiklas. Skirtas lėšas pasidalino 5 visuomeninės jaunimo organizacijos ir neformalios jaunimo grupės: VšĮ Daugų technologijos ir verslo mokyklos sporto ir kultūros klubo projektui „Sveikame kūne – sveika siela“ skirta 1000 Lt; Alytaus rajono džiudo klubo „DO“ projektui „Mes norime sportuoti-3 tęsinys“ skirta 1500 Lt; neformalios jaunimo grupės „Kumečių jaunimo iniciatyvinė grupė“ projektui „Ir aš galiu... 2009“ skirta 500 Lt; Simno sporto klubo „Ažuolas“ projektui „Atrask savo galimybes bendruomenėje“ skirta 500 Lt; VO Futbolo klubo „Simnas“ projektui „Stadione geriau II“ skirta 1500 Lt. Gavę finansavimą projektų vykdytojai organizavo įvairius renginius (seminarus, mokymus, susitikimus, sporto varžybas), ugdė jaunimo lyderius, stiprino bendradarbiavimo ryšius ir ugdė pilietiškumo jausmą.

Nemažai rajone yra sportinės pakraipos visuomeninių organizacijų, kur jaunimas gali rinktis ir burtis pagal savo pomėgius ir veiklą, tai: Nemunaičio oreivių klubas, Daugų technologijos ir verslo mokyklos sporto ir kultūros klubas „Daugis“, Alytaus rajono džiudo klubas „DO“, VO futbolo klubas „Simnas“, Simno sporto klubas „Ažuolas“ ir kt. Alytaus rajono Daugų ir Simno kultūros centrų filialuose veikia įvairūs meno būreliai ir rateliai. Vaikai ir jaunimas mokosi vokalinės, liaudiškos muzikos, dainavimo, teatro paslapčių, šoka liaudiškų ir pramoginių šokių rateliuose. Alytaus rajone iš viso yra apie 70 vaikų ir jaunimo meno kolektyvų, kuriuose menine veikla užsiima daugiau kaip 500 jaunuolių.

ALYTAUS RAJONO DAUGŲ KULTŪROS CENTRAS

2009 m. Alytaus rajono Daugų kultūros centre, jo septyniuose filialuose ir dviejose laisvalaikio salėse kūrybinį darbą tęsė 23 kultūros darbuotojai.

Suburtas 51 įvairaus žanro meno mėgėjų kolektyvas. Juose kūrybinę veiklą sėkmingai tęsia 472 dalyviai. Lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 14 meno mėgėjų kolektyvų (85 dalyviais). Tačiau atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. Daugų kultūros centro administracija buvo iškėlus viena iš tikslų, kad Kultūros centro ir filialų veikla turėtų lygiuotis į kokybės, o ne į kiekybės santykį, įstaigose buvo mažinamas neveiklių kolektyvų skaičius ir palapsniui buriami prestižiniai kolektyvai, kurie tinkamai reprezentuos rajoną.

Kultūros centras su filialais parengė 26 kultūrinių programų projektus, Alytaus rajono savivaldybė iš Kultūros plėtros programos skyrė 12 541 Lt 8 projektams: „Bieškant stebuklingo žiedo“ Alovėje, „Joninių laužai“ Nemunaitėje, „Joninės Pivašiūnuose“, „Šviežios duonelės šventė (Oninės)“ Punioje, „Oi gardūs gardūs tie dzūkų grybai“ Ryliškiuose ir Dzūkijos regiono vestuvinių muzikantų festivaliui „Nuo saulėlydžio iki aušros“, kuris vyko Dauguose.

Kultūros darbuotojai, atsižvelgdami į kultūros vartotojų poreikius, 2009 m. suorganizavo ir įgyvendino 146 įvairios tematikos kultūrinius renginius (šventes, koncertus, parodas), kuriose apsilankė 9 292 lankytojai. Lyginant su ankstesniais metais neišvengiamai didėjo populiarumas visuomenėje, padidėjo paslaugų lygis, į kultūrinės veiklos sūkurį buvo įtraukta kuo daugiau kultūros vartotojų bei susilaukta jų simpatijų.

Palankiai publikos vertinamais pripažinti šie pagrindiniai renginiai: Jurginių šventė „Jurgi, Jurgeli“ Alovėje, jubiliejinė Butrimonių miestelio šventė „Butrimonių miesteliui–310“, Joninių (Rasos) šventė filialuose, renginių ciklas, skirtas istorinės Baltijos kelio akcijos 20-mečiui paminėti Dauguose ir filialuose, Kalėdinės eglės įžiebimo ceremonija Dauguose ir kt.

Kultūros centras taip pat organizavo mokomąją metodinę veiklą - parengė ir įgyvendino keturias edukacines programas: „Verbų rišimas“, „Lino kelias“, „Totorių kulinarinis paveldas“ ir „Veltinių vėlimo tradicijų atgaivinimas Dzūkijoje“ bei išleido antrąjį Punios filialo liaudiškos muzikos kapelos „Punelė“ kompaktinį diską „Prisiminimai“.

Kultūros centras suorganizavo 104 diskotekas ir poilsio vakarus jaunimui, juose apsilankė 3 276 lankytojai. Už šiuos mokamus renginius kultūros centras uždirbo 5 905 Lt. Šios lėšos panaudotos renginių organizavimui ir materialinės bazės stiprinimui.

Kultūros centro mėgėjų meno kolektyvai net 91 kartą koncertavo rajoninėse, respublikinėse bei tarptautinėse išvykose.

Centras parengė 7 projektus mėgėjų meno kolektyvų materialinei bazei gerinti, šiam tikslui iš Alytaus rajono savivaldybės kultūros plėtros programos skirta 5000 Lt (įsigyta instrumentų derintuvas, mikrofonas, dėklas kontrabosui, 8 vnt. tautinių kostiumų). Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2009-10-28 sprendimu Nr. K-352 Daugų kultūros centrui perduota patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti 12 vnt. kompiuterių (turto pradinė vertė 21251,96 Lt, likutinė vertė 2045,60 Lt). Kompiuterinė įranga skirta kultūros centro filialų darbo vietoms kompiuterizuoti.

ALYTAUS RAJONO SIMNO KULTŪROS CENTRAS

Alytaus rajono Simno kultūros centras turi 7 filialus: Krokialaukio, Luksnėnų, Mirosłavo, Santaikos, Ūdrijos, Vankiškių ir Kumečių laisvalaikio salę. 2009 m. Alytaus rajono Simno kultūros centre ir jo padaliniuose buvo 26,25 etato (32 darbuotojai). Iš jų: 18,5 etato – specialistai ir kūrybiniai darbuotojai, 7,75 etato – aptarnaujantis personalas ir techniniai darbuotojai. Alytaus rajono Simno kultūros centre ir jo filialuose veikė 36 mėgėjų meno kolektyvai ir būreliai, kuriuose buvo 328 dalyviai.

Žymiausi Alytaus rajono Simno kultūros centro kolektyvai: jaunimo pop grupė, mišrus Simno kultūros centro darbuotojų vokalinis ansamblis, Luksnėnų humoro grupė „Sprigtas“, Ūdrijos folkloro ansamblis „Rūta“ ir kaimo kapela „Ūdra“, Santaikos vidutinio amžiaus šokių kolektyvas „Narpulis“, Mirosłavo suaugusiųjų mėgėjų teatras „Kaukas“. Šie kolektyvai garsina Alytaus rajono vardą ne tik regione, bet ir respublikiniuose renginiuose.

Kultūros centras 2009 m. surengė 247 renginius, šventes, koncertus, parodas, kuriose apsilankė per 9 577 lankytojai, iš jų suorganizuotos 159 diskotekos ir šokių vakarai, 28 tautodailės ir kitos parodos. Parengta 40 projektų, iš jų finansinę paramą gavo ir buvo įgyvendinta 10 projektų, kuriems Alytaus rajono savivaldybė iš Kultūros plėtros programos skyrė 25 305 Lt.

Populiarios Alytaus rajono Simno kultūros centro suorganizuotos šventės:

- Respublikinė humoro grupių šventė-konkursas „Sprigtas 2009“;
- Joninių šventės;
- kalėdinis laikotarpis Simne;
- gausių šeimų konferencija „Gyvenimo žiedai“ Krokialaukyje;
- Dzūkų turtai;
- 36 Dzūkijos regiono kaimo muzikantų šventės ir kt.

Per 2009 m. 4 darbuotojai tobulinosi kvalifikaciją 5 seminaruose.

Už teikiamas mokamas paslaugas (bilietus, transporto ir salių nuomą) Alytaus rajono Simno centras uždirbo 11 tūkst. Lt. Šios lėšos panaudotos renginiams organizuoti, ryšių paslaugoms apmokėti, transportui, įsigyta inventoriaus ir kt. Taip pat renginiams panaudota 4500 Lt rėmėjų lėšų.

Alytaus rajono Simno kultūros centras parengė 1 projektą Santaikos mėgėjų meno kolektyvo materialinei bazei gerinti. Šiam tikslui iš Alytaus rajono savivaldybės kultūros plėtros programos skirta 2000 Lt. Už šias lėšas įsigytas kompiuteris.

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos struktūrą sudaro 3 skyriai, 33 filialai. Vienam filialui vidutiniškai tenka apie 936 rajono gyventojai, filialuose sutelkta 28 % rajono gyventojų.

2009 m. rajono viešojoje bibliotekoje užregistruoti 15 145 vartotojai, iš jų 8 495 filialuose. Lyginant su praėjusiais metais vartotojų skaičius sumažėjo daugiau kaip 700. Tai apsprendė daugiausia objektyvios priežastys: žymiai mažiau bibliotekose buvo gaunama naujų spaudinių, be to, keičiantis trijuose filialuose darbuotojams buvo atliekami fondų patikrinimai ir bibliotekos negalėjo tinkamai aptarnauti skaitytojų. Per metus bibliotekose apsilankė 234 365 tūkst. lankytojų. Bibliotekos dokumentų fonde yra daugiau kaip 412 tūkst. įvairių rūšių leidinių. Praeitais

metais prenumeruota 100 pavadinimų periodinių leidinių, jiems įsigyti išleista 60 000 Lt. Kultūros ministerija knygoms pirkti skyrė daugiau kaip 27 tūkst. Lt. Lyginant su 2008 m. skiriamos Kultūros ministerijos lėšos buvo sumažintos 3 kartus. Tačiau buvo ieškoma rėmėjų ir jų dėka knygų įsigyta iš viso už 59 979 litus.

Gerėjo filialų materialinė bazė. Verebiejų filialas perkeltas iš nešildomų patalpų į mokyklos pastatą. Keturiems filialams, kuriuose įsteigti viešieji interneto prieigos taškai, buvo parengtos patalpos, atitinkančios projekto „Bibliotekos pažangai“ keliamus reikalavimus ir nupirkta baldų bei kito materialiojo turto už 10 000 litų.

Biblioteka dalyvauja Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos projekte „Bibliotekos pažangai“. 2009 m. biblioteka iš šio projekto lėšų atnaujino kompiuterius, biuro įrangą, interneto tinklus 21 filialui ir įsteigė 4 naujus viešuosius interneto prieigos taškus Miklusėnų, Eičiūnų, Rimėnų, Verebiejų filialuose. Iš projekto „Bibliotekos pažangai“ gauta įrangos už 310 tūkst. litų. 2009 m. viešosios bibliotekos 28 filialų lankytojams tapo prieinamas nemokamas internetas, kurio kaštai yra dengiami iš savivaldybės biudžeto. Šiuose filialuose įrengta 165 kompiuterizuotos su interneto prieiga darbo vietos, iš jų 128 - bibliotekų vartotojams. 2008 m. jų buvo 100. Iki 2011 metų pabaigos numatoma dalyvauti projekte „Bibliotekos pažangai“ ir baigti formuoti filialų informacinio tinklo infrastruktūrą, mokyti rajono gyventojus kompiuterinio raštingumo

Suformuota naujų technologijų infrastruktūra ir aukšta darbuotojų kvalifikacija leidžia rajono bibliotekoms aktyviai dalyvauti įvairiuose gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymuose, akcijose. Ypač rajono gyventojai aktyviai dalyvavo bedarbiams skirtame internetu tiesiogiai transliuotame motyvaciniame praktiniame seminare „Ieškau darbo“. Labiausiai šia akcija domėjosi Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Ūdrijos, Pivašiūnų, Punios, Makniūnų, Vaisodžių, Vankiškių, Genių, Santaikos, Simno ir Daugų bibliotekų lankytojai.

Daugiausiai gyventojų dėmesio susilaukė senjorams skirtos įvairios akcijos. Jų tikslas – paskatinti vyresnio amžiaus gyventojus aktyviai naudotis internetu visoms gyvenimo reikmėms. Bibliotekų lankytojai mokėsi naudotis internetu, galėjo rasti naudingos informacijos, bendrauti. Daugumai vyresnio amžiaus žmonių tai buvo pirmoji galimybė, kurią suteikė bibliotekos: susipažinti, pabendrauti, sužinoti ir išmokti, o tai reiškia neatsilikti nuo taip greit besikeičiančio gyvenimo.

Ypač aktyviai rajono gyventojai dalyvavo žaidime „Tūkstantmečio senjoras“. Už pademonstruotas geras žinias 12 rajono gyventojų buvo apdovanoti šio žaidimo rėmėjų prizais. Aktyviai įvairiose akcijose dalyvavo ir jaunimas, vaikai. Visi šie renginiai buvo organizuojami kartu su projektu „Bibliotekos pažangai“.

Metų pabaigoje bibliotekose pradėti organizuoti kompiuterinio raštingumo kursai suaugusiems žmonėms. Mokymai jau vyksta Alytaus rajono viešojoje bibliotekoje Makniūnų, Daugų, Praniūnų ir kituose filialuose.

Populiariausios renginių formos - literatūros popietės, teminiai vakarai, susitikimai, literatūros parodos, informacinio pobūdžio renginiai. Vyko tradiciniai renginiai: kaimo rašytojo diena, poezijos pavasariai, renginiai, skirti valstybinėms šventėms paminėti. Alytaus rajono viešoji biblioteka skaitmenina aktualią regionui kraštotyros medžiagą, tęsiamas elektroninės duomenų bazės „Alytaus krašto etnokultūra“ kūrimas, sukurta duomenų bazės ketvirtoji dalis.

Alytaus rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemoje yra 51,5 etato, dirba 59 darbuotojai.

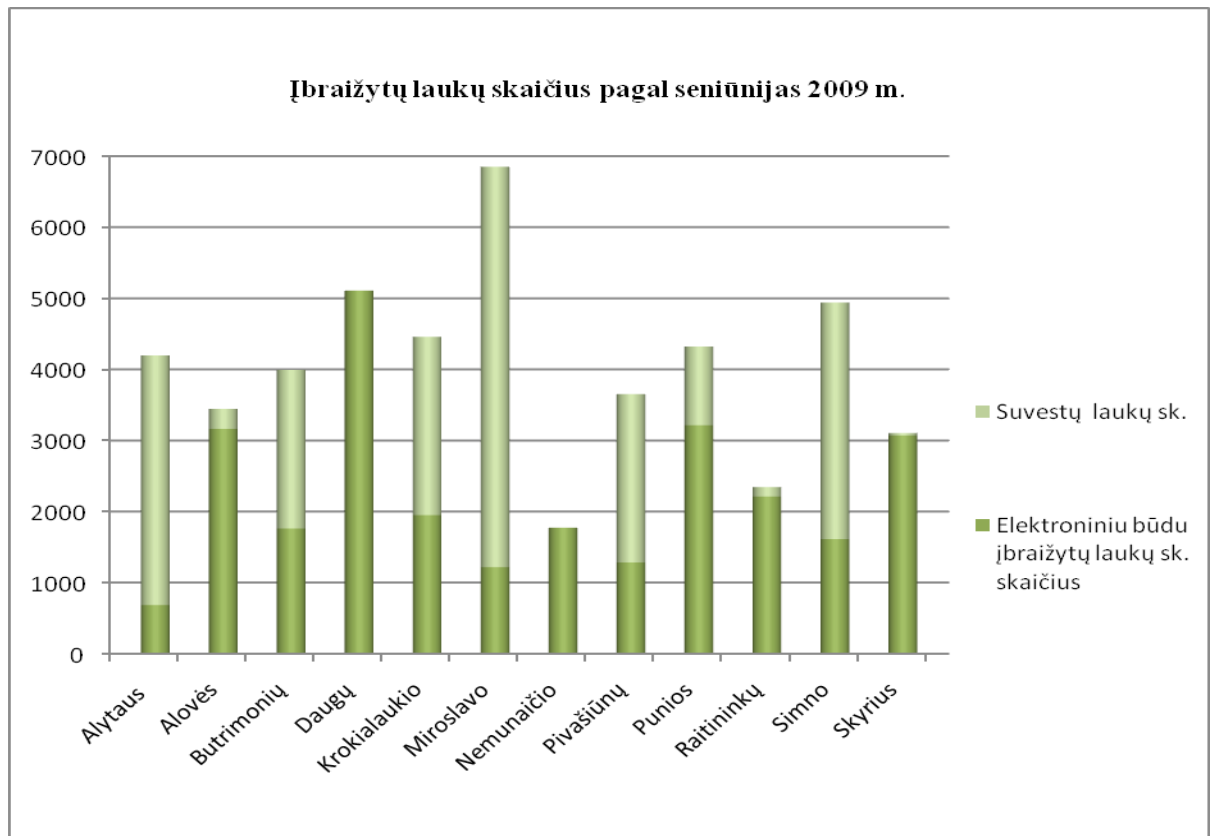
ŽEMĖS ŪKIS RAJONE

Alytaus rajone įregistruoti 3139 ūkininkų ūkiai, kurie valdo 24836 ha žemės plotą (2008 m. 3206 ūkininkų ūkiai valdė 25829 ha žemės plotą). Vidutinis ūkininko ūkio dydis 7,91 ha žemės. Alytaus rajone įregistruotos 9427 žemės ūkio valdos. Lyginant su 2008 metais, žemės ūkio valdų skaičius rajone sumažėjo 1438 vnt. Šis mažėjimas siejamas su ūkininkų ankstyvu pasitraukimu iš prekinės žemės ūkio gamybos ir žemės ūkio valdų sujungimu. 2009 m. buvo įregistruoti/atnaujinti 6365 žemės ūkio ir kaimo valdų registracijos duomenys.

Išmokos už žemės ūkio naudmenas ir pasėlius

2009 m. buvo pateiktos 6526 paraiškos tiesioginėms išmokoms už 58295 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus (2008 m. buvo pateiktos 6759 paraiškos už 57539 ha). Paraiškų skaičius mažėja, kadangi vykstant struktūriniais pokyčiams kaime stambėja ūkiai, dalis paramos gavėjų pasitraukia iš prekinės žemės ūkio gamybos.

Antri metai deklaruojamų pasėlių laukai įbraižomi pažangia elektroninio pasėlių laukų įbraižymo sistema. 2009 m. elektroniniu būdu įbraižyta 58,2 proc. deklaruotų pasėlių laukų (2008 m. įbraižyta 11,8 proc.).

Padaugėjo žemdirbių, dalyvaujančių Kaimo plėtros 2007-2013 metų programose.

- Pagal priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programą pateikta 220 paraiškų (2008 m. 97 paraiškos),
- pagal programos priemones „Natūra 2000“ paraiškas pateikė 26 žemdirbiai,
- pagal priemonę „Išmokos ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis“ 1250 pareiškėjų deklaravo 8400 ha plotą.

Už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus Alytaus rajono žemdirbiams priskaičiuota:

- apie 18,9 mln. litų tiesioginių išmokų,
- ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis - apie 1,7 mln. litų,
- dalyvaujantiems agrarinės aplinkosaugos priemonėse – apie 1 mln. litų,
- dalyvaujantiems „Natūra 2000“ programos priemonėse – 37 tūkst. litų,
- už energetinius augalus – 311 tūkst. litų tiesioginių išmokų.

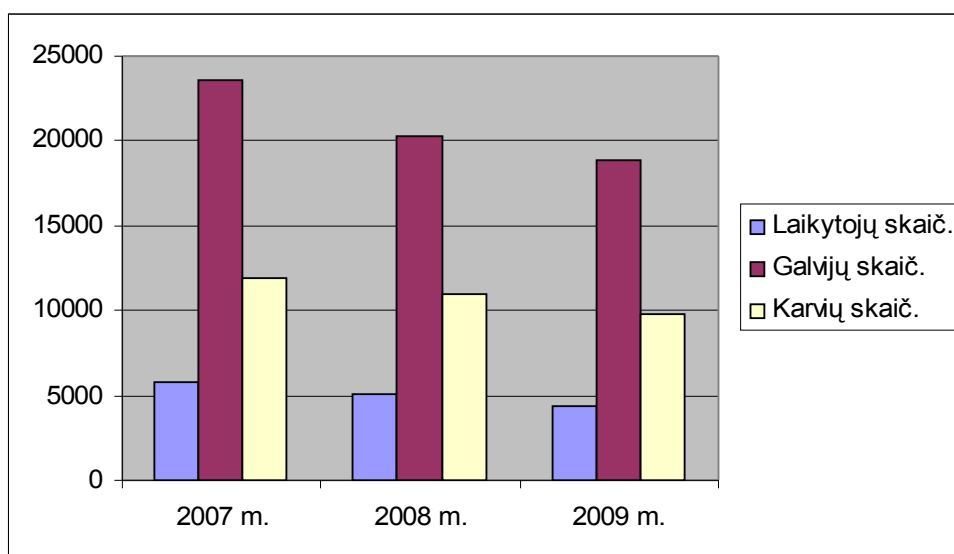
2009 metais pasėlių draudimo sistema, pagal kurią valstybė dengia 50 proc. pasėlių draudimo įmokų, pasinaudojo 16 rajono žemdirbių, kurie apdraudė 2758 ha pasėlių.

Išmokos už gyvulius

2009 metais papildomas nacionalines tiesiogines išmokas gavo:

- už karves žindenes 1110 augintojų,
  - išmokėta 1 341 660 litų,
- už ėriavedes 13 ėriavedžių laikytojų,
  - išmokėta 20 784 litai,
- už paskerstus bulius 1109 gyvulių laikytojai,
  - priskaičiuota 1 023 012 litų,
- skerdimo išmoką 3554 galvijų augintojai,
  - priskaičiuota 1 414 195 litai.

Galvijų laikytojų, galvijų ir karvių skaičius Alytaus rajone

Parama bičių laikytojams

Šiais metais iš Specialiosios kaimo rėmimo programos lėšų bičių laikytojams buvo teikiama parama kompensuojant dalį išlaidų už papildomą bičių maitinimą.

- Kreipėsi 145 pareiškėjai,
  - išmokėta 41 468 litai.

Parama dėl dalies įmokų susigrąžinimo

2009 m. paramos dėl dalies įmokų susigražinimo iš valstybės skiriamų lėšų kreipėsi 32 pareiškėjai:

- draudimo įmokoms kompensuoti 5,
- kreditų palūkanoms kompensuoti 27;
- bendra gauta paramos suma 32,0 tūkst. Lt.

Besikreipiančių paramos lyginant su 2008 m. sumažėjo 10 pareiškėjų. Tą įtakojo pasikeitusios paramos kompensavimo taisyklės, kai draudimo įmokos kompensuojamos tik apdraudus gyvūnus nuo ligų, pasėlius - nuo gamtinių stichinių nelaimių.

Pieno gamybos kvotos. 2009 metais pieno gamybos kvotas turėjo 2663 pieno gamintojai.

- Pieno gamybos kvota sudarė 36564 tonas.
  - Lyginant su 2008 m. pieno gamintojų skaičius sumažėjo 254 vnt.
  - Pieno kvotos kiekis padidėjo 4299 t.

Pieno gamybos apimtys padidėjo, nes pieno gamintojams papildomai skirta kvota iš Nacionalinio rezervo.

56 pieno gamintojai kreipėsi dėl pieno kvotos rūšies pakeitimo. Pieno gamybos kvotai perduoti/perimti paraiškas pateikė 34 pieno gamintojai. Su įvairiais prašymais kreipėsi 67 pieno gamintojai. Tiesioginių pardavimų pieno gamybos ir realizavimo metines deklaracijas pateikė 278 pieno gamintojai.

Prekyba pieno kvotomis vyksta 2 kartus per metus.

- Paraiškas kvotai pirkti pateikė 2 gamintojai,
- kvotai perduoti - 5 pieno gamintojai;
- perduotos 5 kvotos (43,6 t), nupirktos 5 kvotos (40,4 t).

Papildomos tiesioginės išmokos už kvotinį pieną

Siekiant kompensuoti dalį pieno gamybos išlaidų ir palaikyti pieno gamintojų pajamas, mokamos papildomos tiesioginės išmokos už kvotinį pieną. Pieno gamintojams 2009 metais mokama Europos Komisijos maksimali leistina išmoka – 87 Lt už toną.

- 2009 metais 2704 pieno gamintojams išmokėta 2917 tūkst. Lt.
- 2008 m. 2775 pieno gamintojams išmokėta 2915 tūkst. Lt.

Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registras

- Įregistruotos 6846 priemonės.
- Atliktos 426 žemės ūkio technikos įregistravimo ir duomenų keitimo operacijos.
- Atliktos 3028 techninės apžiūros.
- Lyginant su 2008 metais techninių apžiūrų skaičius padidėjo 82 vnt.

Melioracija

Alytaus rajone yra 42,64 tūkst. ha nusaustų žemių, o bendra melioracijos statinių vertė sudaro 140,7 mln. litų. Valstybei nuosavybės teise priklausančių statinių balansinė vertė 74,6 mln. litų. Užtikrinti, kad melioracijos sistemos veiktų neprikaištingai, reikalingos nemažos lėšos. Valstybės biudžeto lėšos melioracijos statinių priežiūrai, remontui ir rekonstrukcijai dėl sunkios ekonominės situacijos stipriai sumažintos. 2009 metais tam skirta tik 502,5 tūkst. litų (2008 metais - 1,132 mln.). Už šias lėšas:

- įvykdyti drenažo rinktuvų ir melioracijos griovių rekonstrukcijos projektai Alytaus, Alovės, Krokialaukio ir Miroslovo seniūnijose,
- pagal Lietuvos 2004-2006 m. BPD atlikto Punios seniūnijos melioracijos griovių renovacijos projekto priežiūros darbai,
- pagal žemės naudotojų prašymus atlikti avariniai melioracijos statinių darbai.

Valstybės skiriamų lėšų nepakanka išsaugoti esamą melioracijos sistemų būklę todėl melioracijos įrenginių būklė blogėja ir bendras melioracijos statinių nusidėvėjimas siekia 55,3 proc.

Alytaus rajono savivaldybė, siekdama pagerinti bendro naudojimo melioracijos infrastruktūros techninę būklę, dalyvauja Kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonėje pagal veiklos sritį „Žemės ūkio vandentvarka“.

- 2009 m. įvykdytas 1,35 mln. litų vertės Alytaus rajono Bendrės upelio baseino melioracijos griovių ir jų statinių rekonstrukcijos projektas, kurio 10 % vertės finansavo rajono savivaldybė, 90 % lėšų gauta iš ES struktūrinių fondų.
- Pateikta paramos paraiška Alytaus rajono Peršėkės upelio baseino žemupio dalies melioracijos statinių rekonstrukcijos projektui įgyvendinti.

Bendrės upelis prieš ir po rekonstrukcijos

Europos Sąjungos parama esamų melioracijos įrenginių renovavimui gali pasinaudoti ir melioracijos sistemų naudotojų asociacijos. 2009 m. melioracijos sistemų naudotojų asociacija „Peršėkė“, savivaldybei dalyvaujant kaip partneriui, Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateikė paramos paraišką Alytaus rajono Verebiejų kadastrinės vietovės dalies melioracijos statinių rekonstrukcijos projektui įgyvendinti.

Savivaldybės tarybos skirtos lėšos 2009 m. žemės ūkiui – 24 tūkst. 900 Lt

<ul style="list-style-type: none"> • Vokietijos ir Lietuvos bendradarbiavimo projektui koofinansuoti 	620 Lt
<ul style="list-style-type: none"> • Alytaus rajono Bendrės upelio baseino melioracijos griovių ir jų statinių rekonstrukcijos projektui 	20 tūkst. 590 Lt
<ul style="list-style-type: none"> • Alytaus rajono Peršėkės upelio baseino žemupio dalies melioracijos statinių rekonstrukcijos projektui 	3 tūkst. 690 Lt

2008 m. pradėtas įgyvendinti Vokietijos ir Lietuvos bendradarbiavimo 2008-2009 metų projektas „Kooperatinių struktūrų kūrimo ir plėtojimo kaimo regionuose skatinimas“, dalyvaujant Alytaus ir Lazdijų rajonų savivaldybėms, kurio vertė 247634 litai. Projekto metu delegacijos iš Lietuvos lankėsi Vokietijoje, susipažino su vietiniais ūkininkais, kooperatyvų nariais. Pagrindinis projekto tikslas – skatinti ūkininkus ir žemės ūkio įmones burtis į kooperatyvus, perimti Vokietijos ūkininkų kooperacijos patirtį, skleisti reikalingas žinias, gerąją patirtį.

2009 m. Žemės ūkio skyriaus statistiniai duomenys

Eil. Nr.	Pavadinimas	Statistika
1.	Įregistruota ūkininkų ūkių	3139 vnt.
2.	Ūkio dydis	7,91 ha
3.	Pateiktos paraiškos tiesioginėms išmokoms	6526 (deklaruota 58 821 ha)
4.	Pateiktos paraiškos „Kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės“: <ul style="list-style-type: none"> • priemonė „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ • priemonė „Natūra 2000“ • priemonė „Išmokos ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis“ 	220 26 1250 (deklaruota 8400 ha)
5.	Tiesioginės išmokos priskaičiuotos už: <ul style="list-style-type: none"> • naudmenų ir pasėlių plotus • ūkininkaujantiems vietovėse su kliūtimis • Agrarinės aplinkosaugos išmokos • „Natūra 2000“ išmokos • už energetinius augalus 	18,9 mln. Lt 1,7 mln. Lt 1,0 mln. Lt 37 tūkst. Lt 311 tūkst. Lt
6.	Apsidraudė pasėlius	16 žemdirbių
7.	Papildomas nacionalines tiesiogines išmokas ūkininkai gavo: <ul style="list-style-type: none"> • už karves žindenes • skerdimo išmoką • už bulius • už ėriavedes • už kvotinį pieną 	1110 augintojų (1 341 660 Lt) 3554 augintojai (1 414 195 Lt) 1109 augintojai (1 023 012 Lt) 13 augintojų (20 784 Lt) 2704 gamintojai (2 917 000 Lt)
8.	Parama bičių laikytojams <ul style="list-style-type: none"> • išmokėta Parama ekologiinei žuvininkystei	145 pareiškėjų 41 468 Lt 1 pareiškėjas (187 763 Lt)
9.	Pieno gamybos kvotas turėjo	2663 pieno gamintojai
10.	Alytaus rajono ž. ū. registre technikos įregistruota Atlikta techninių apžiūrų	6846 priemonės 3028 vnt.
11.	Melioracija: <ul style="list-style-type: none"> • nusausintų žemių plotas rajone • iš valstybės biudžeto melioracijos statinių priežiūrai skirta • Alytaus rajono Bendrės upelio baseino melioracijos griovių ir jų statinių rekonstrukcijos projektui skirta 	42,64 tūkst. ha 502,5 tūkst. litų 1,215 mln. Lt

RAJONO BENDRUOMENĖS

Alytaus rajone yra įregistruotos 42 kaimo bendruomenės, iš jų 2009 metais buvo įregistruotos asociacija „Miklusėniškiai“ ir bendruomeninė organizacija „Dainavos kaukas“. Alytaus rajono bendruomenės jungia Alytaus rajono kaimuose gyvenančius, dirbančius, iš kaimų kilusius ar kitaip su Alytaus rajonu susijusius asmenis. Alytaus rajono bendruomenės organizuoja įvairius renginius ir kalendorinių švenčių minėjimus, rengia projektus, ieško finansavimo, bando užmegzti tarptautinius ryšius. Daugiausia siekiama vykdyti veiklas, užtikrinančias darnų kaimo vystymąsi, ekologijos, ekonomikos ir socialinio vystymosi sanglaudą.

2009 metais buvo sujungtos kaimo bendruomenių ir žemės ūkio rėmimo programos, bendrai programai buvo skirta 200 000 Lt, tačiau bendri nuostatai buvo paruošti tik metų pabaigoje, šių lėšų nespėta įsisavinti, buvo panaudota 1 813 Lt bendruomenių registracijos išlaidoms kompensuoti.

2009 m. sausio 7 d. buvo sušauktas Alytaus rajono vietos veiklos grupės (Alytaus rajono VVG) steigiamasis susirinkimas, kurio metu buvo patvirtinti Alytaus rajono VVG įstatai ir Alytaus rajono VVG valdyba. Alytaus rajono VVG buvo įkurta siekiant sukurti ir įgyvendinti Alytaus rajono kaimo plėtros strategiją pagal LEADER principus. 2009 m. liepos 28 dieną Alytaus rajono vietos veiklos grupė gavo paramą Alytaus rajono kaimo vietovių plėtros strategijos rengimui, paramos suma 68 912 Lt. Buvo organizuoti susitikimai seniūnijose, pateiktos idėjos projektams: patalpų remontui, vandentiekiiui ir nuotekoms, sporto ir vaikų aikštelėms įrengti, viešųjų erdvių sutvarkymui. Visų investicinių projektų preliminarai vertė turėtų siekti apie 11 mln. Lt.

Nuo 2009 metų birželio 18 dienos pradėtas įgyvendinti paprojektis „Daugų bendruomenės iniciatyvos atgaivinant Alytaus krašto senuosius amatus“. Paprojektis vykdomas pagal Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų subsidijų schemą „Nevyriausybinių organizacijų sektoriaus stiprinimas Lietuvoje“. Paprojektio metu skatinami bendruomenės nariai domėtis krašto istorija, senaisiais amatais, išmokti apdirbti medį, metalą, pagaminti tradicinius valgius. Mokymų metu atnaujinama Daugio skulptūrą, sukurti kitas skulptūras, meninius dirbinius iš metalo. Buvo parengta studija apie senovinius tradicinius Daugų krašto amatus. Planuojama atlikti 6 mokymus, kurių metu senųjų amatų gudrybių bus apmokyta 50 žmonių. Mokymai vyks iki 2010 metų vasario vidurio, projektą planuojama pabaigti 2010 metų rugpjūčio mėnesį. Šį projektą vykdo Daugų miesto bendruomenės visuomeninė organizacija „Daugų kraštas“, o Alytaus rajono savivaldybės administracija šiame projekte yra partneris. Projekto vertė 84 440 Lt, savivaldybės įnašas – 8 444 Lt.

Kitas bendras savivaldybės administracijos ir partnerio Pivašiūnų bendruomenės „Pivašiūniškiai“ pateiktas Lietuvos kaimo plėtros 2007-2010 metų programai projektas „Pivašiūnų amatų centro steigimas bei pritaikymas bendruomenės poreikiams“. Amatų centre planuojama gaminti tradicinius kulinarijos ir gėrimų produktus, užsiimti medžio drožimu, vytelių pynimu, audimu, vėlimu ir kitais tradiciniais amatais. Taip pat planuojama įkurti prekybos salę, norint paskatinti bendruomenės narių verslumą. Planuojamos investicijos yra 821 tūkst. Lt.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Glaudūs ryšiai savivaldybę sieja su Lenkijos Respublikos Punsco valsčiumi, Pišo, Pišo rajono, Olecko, Orzyšo, Sopoto, Monki, Ostrolenkos, Krasnapolio, Plaskos savivaldybėmis, Baltarusijos Voronovo miestu, Ukrainos Irpino savivaldybe, Kosovo Respublikos Štime (Shtime) savivaldybe, Italijos Miggiano savivaldybe, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities Ozersko ir Svetlagorsko savivaldybėmis.

2009 m. savivaldybėje apsilankė partneriai:

- Lenkijos savivaldybių: Punsco, Sopoto, Pišo, Pišo rajono, Ostrolenkos, Olecko, Monki;

- Rusijos Federacijos Kaliningrado srities Svetlogorsko ir Ozersko savivaldybių;
- Štite savivaldybės (Kosovo Respublika),
- Irpino savivaldybės (Ukraina).

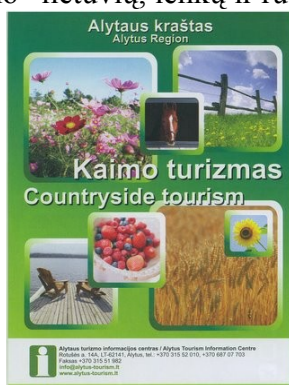
2009 m. savivaldybės oficialios delegacijos lankėsi Punsko, Pišo, Pišo rajono, Olecko, Orzyšo, Monki, Krasnapolio, Plaskos (Lenkijos Respublika) savivaldybėse, Irpino savivaldybėje (Ukraina), Voronovo mieste (Baltarusija). Bendradarbiaujant įgyjama gerosios patirties, vykdomi rajono visuomenei svarbūs projektai: gerinama turizmo aplinka, atnaujinami sporto aikštynai, vykdomi jaunimo, mokyklų, kultūros centrų projektai.

2009 m. liepos 10 d. pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Alytaus rajono savivaldybės ir Irpino miesto vykdomojo komiteto.

2009 m. kovo ir spalio mėn. rajono savivaldybėje vyko diplomatinio korpuso darbiniai vizitai, kurių metu buvo pristatyti rajono savivaldybės vykdomi projektai, apsilankyta pas ūkininkus, bendrauta su bendruomenių atstovais Punioje ir Raižiuose.

TURIZMAS

Viešoji įstaiga Alytaus turizmo informacijos centras 2009 m. programos vykdymui iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto gavo 48 000 litų. 2009 m. į Alytaus TIC kreipėsi 5 596 interesantai. Užsienio lankytojai buvo iš Lenkijos (286), Vokietijos (127), Prancūzijos (155), Rusijos (74), Čekijos (47), Latvijos (47), Olandijos (39) ir kitų šalių. Iš viso apsilankė daugiau nei 30 šalių turistai. Nacionalinėje turizmo informacijos sistemoje, administruojamoje Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos, 2009 m. pabaigoje buvo suvesti duomenys apie 790 Alytaus krašto turizmo paslaugų ir objektų. 2009 m. turizmo informacijos centras parengė ir išleido lankstinuką lietuvių ir anglų kalbomis „Kaimo turizmas Alytaus rajone“, atnaujintą brošiūrą „Alytaus kraštas“ rusų ir lenkų kalbomis, maršrutų po Alytaus kraštą lankstinuką su žemėlapiu „200 km abipus Nemuno“ lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis.

2009 m. Turizmo informacijos centras Alytaus kraštą pristatė Valstybinio turizmo departamento surengtoje verslo misijoje „Buy Lithuania 2009“ bei 5 tarptautinėse ir regioninėse turizmo parodose: „Balttour'2009“ Rygoje Latvijoje, „Vivattur'2009“ Vilniuje, „Tour Salon'2009“ Poznanėje, Baltstogėje ir Opolėje Lenkijoje. 2009 m. Alytaus turizmo informacijos centro administruojamoje interneto svetainėje www.alytus-tourism.lt buvo paskelbta ir pastoviai atnaujinama pagrindinė informacija lietuvių, anglų, lenkų, vokiečių, prancūzų, rusų kalbomis. Per 2009 metus puslapis aplankytas beveik 113,8 tūkst. kartų. 2009 metais pravestos 39 ekskursijos ir turistiniai žygiai, kuriuose dalyvavo 725 mokiniai ir suaugusieji. Rugsėjo 26 d. Pasaulinės turizmo dienos proga buvo organizuotas nemokamas turistinis žygis „Moterties upelio pokštai“ visiems norintiems. Turistinis žygis parengtas atsižvelgiant į 2009 m. Pasaulinės turizmo dienos šūkį „Turizmas – įvairovės šventė“.

2009 m. pagal savivaldybės tarybos patvirtintą tvarką buvo išduoti 6 kaimo turizmo ir 1 turistinės stovyklos pažymėjimai.

RYŠIAI SU VISUOMENE

2009 metais savivaldybės taryba, tvirtindama savivaldybės biudžetą, patvirtino viešosios informacijos programai skirtas lėšas – 94 tūkst. Lt. Informacijai apie tarybos veiklą, priimtiems sprendimams skelbti skirta 20 tūkst. Lt.

Savivaldybės tarybos ir mero 2008 metų veiklos ataskaita išleista atskiru leidiniu. 2009 metais tai buvo savivaldybę reprezentuojantis leidinys.

Spaudoje paskelbta 240 tarybos 2009 metais priimtų sprendimų. Priimtų ir paskelbtų spaudoje teisės aktų santykis - 53,7 proc., savivaldybės interneto tinklalapyje - 100 proc.

Mero potvarkius dėl tarybos sušaukimo ir posėdžių darbotvarkės skelbė radijo stotis FM99, laikraštis „Alytaus naujienos“. Oficialūs pranešimai apie savivaldybės tarybos priimtus sprendimus skelbti laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Miesto laikraštis“.

Iš viso apie savivaldybės veiklą visuomenės informavimo priemonėse pranešta apie 569 kartus. Informacija apie Alytaus rajono savivaldybės veiklą 2009 metais buvo skelbiama vietinėje ir nacionalinėje spaudoje (*laikraščiuose „Lietuvos rytas“, „Lietuvos žinios“, „Ūkininko patarėjas“, „Respublika“, „Lietuvos aidas“, „Savivaldybių žinios“, „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, „Miesto laikraštis“, „Alytaus dienraštis“ ir kt.*), radijo eteryje (*radijo stotis FM 99, Lietuvos radijas, „Žinių radijas“*) ir per televiziją (*Alytaus regioninė televizija, Lietuvos televizija, „Lietuvos ryto televizija“*).

Apie savivaldybės veiklą skelbė interneto žinių portalai: www.alytausgidas.lt, www.cika.lt, www.daugai.lt; www.lrytas.lt; www.valstietis.lt; www.ana.lt; www.delfi.lt, informacinė tarnyba ELTA www.elta.lt.

2009 m. parengti ir išplatinti 158 pranešimai apie savivaldybės veiklą. Juos išspausdino: „Alytaus naujienos“ - 84, „Miesto laikraštis“ - 80 „Dainavos žodis“ - 58, „Ūkininko patarėjas“ - 7, kiti – 9.

Bendradarbiaujant su Dzūkijos TV, parengti 24 reportažai, su Krušnos IĮ - 5, su UAB „Alytaus radijas“ - 28 laidos, informaciniai pranešimai.

Stiprinant savivaldybės ryšį su visuomene, savivaldybės interneto svetainėje nuolat skelbiama informacija apie savivaldybės veiklą, savivaldybės įmonių, įstaigų, rajono bendruomenių veiklą, vadovų darbotvarkę.

Interneto svetainės skyrelyje „Klausk, pranešk“ gauti 132 klausimai ir pranešimai, į kuriuos atsakė savivaldybės administracijos skyrių vadovai. Kadangi klausimai anoniminiai, kartu vykdoma tarybos patvirtintos Korupcijos prevencijos programos priemonių dalis - sudaryta galimybė pranešti apie galimus korupcinius pažeidimus. Korupcijos prevencija buvo vykdoma atliekant anoniminę apklausą, kurioje interesantai galėjo pareikšti nuomonę apie juos aptarnavusių savivaldybės administracijos tarnautojų ir darbuotojų pagirtiną ar netinkamą elgesį. Kadangi anketų užpildyta labai mažai (32), išvadų daryti negalima. Šiais metais interesantų apklausa suaktyvinta.

Ryšiui su visuomene sustiprinti 2010 metų pradžioje interneto svetainėje gyventojams sudaryta galimybė parašyti elektroninį laišką merui.

Ryšys su rajono savivaldybės gyventojais stiprinamas minint atmintinas dienas bei šventes. Antrą kartą minėta Šeimos diena, aplankytos daugiavaikės šeimos, įteiktos mero padėkos. Pirmą kartą organizuota Pagyvenusių žmonių diena, Lietuvos vardo tūkstantmečio naujagimiams įteikti specialūs pažymėjimai. Renginiai, susitikimai vyko visose seniūnijose. Pirmą kartą rajone savivaldybės iniciatyva paminėta Lietuvos karių diena, kuriai skirtas minėjimas vyko Dauguose. Minėtos šventės sulaukė gražių atgarsių.
